

UKIUMUT NALUNAARUSIAQ 2018

Qeqqata Kommunia
www.qeqqata.gl

Siulequt

2018 Qeqqata Kommunanut arlalitsigut angusaqarfiulluarsimavoq. Kommuni 80 mio. koruuninik sinneqartooruteqarsimasoq naatsorsuutit takutippaat – 2017-imut sanilliullugu annikinnerulaarput, taamaakkaluartorlu angusarli suli ajuungeqaaq.

Kommuni najugaqarfigissallugu suli soqutiginarinninngortinneqarnissaanut suliniutinut kommuni ukiuni kingullerni aningaasaliissuteqarpoq, taamaalillunilu isumaginninnerup ilinniartaanerullu ineriartortinneqarnissaannut pitsanngorsaavigineqarnissaannullu suliniutit annertusisimallugit, ilutigalugulu kommunimi annertuunik sanaartortitsinissat arlallit pilersaarutigineqarlutillu aallartinneqareerlutik.

Meeqqat inuusuttullu atugarissaarnerunissaannut, ilutigalugulu namminneq ilaqtariinnikkulluunniit ajornartorsiutit ukkatarinagit ineriartornissaminnut ukkatarinninnerulersinneqarnissaat pillugu, Meeqqat illersuisuata angalanerminut nalunaarusiaani (MIO-p nalunaarusiaa) 2017-imeersumi kommunimut arlalitsigut innersuussutitaqarpoq. Innersuussutit malinniarlugit kommuni adalajangerpoq, taamaalillunilu ajornartorsiutinik qaangiiniarnissamik suliaqartussamik, assigiinngitsutigullu peqqissaanikkut ilaqtariinnut toqqaannartumik aaqqiissutisamik innersuussisussamik, atuutsilersitsisussanillu suleqatigiinnik arfinilinnik pilersitsilluni.

Kommunip meeqqanut inuusuttunullu tunngatillugu suliniarnerani, meeqqanut inuusuttunullu tunngatillugu unammillernartorpassuit, ilaatigullu Kangaamiuni atuarfik uuttuutit nuna tamakkerlugu agguaqatigiissinneri sutigut tamatigut qaangerlugit inissisimasoq eqqaassangnikkaanni, 2018-imi inuusuttortatta soraarummeernerminni, nuna tamakkerlugu angusat agguaqatigiissinnerini ataallugu inissisimanerat isiginiarneqassapput. Ilutigalugu kommunip atuarfiini angajullerni atuartut atuannngitsuukulasarnerat annertoorejussuuvoq. Inernerit taakku, inuusuttullu ilaqtariinni atugaat ataqaatigiissorivagut, taamaattumillu tamatuma suliniarfigineqarnera kommunimit annertusarneqarluni.

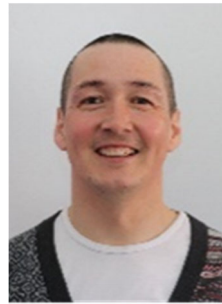
Anguniakkamut tapertaasussatut kommuni Maniitsumi sulisunut inissialiortitsiniarluni 2018-imi salliuppaa, tamannalu 2019-imi Sisimiuni sulisunut inissialiortitsinikkut ingerlateqqinneqassalluni.

2018-imi Aasivissuit-Nipisat UNESCO-p nunarsuarmioqatigiinnut kingornussassanngortitaasa allattorsimaffianut ilanngunneqarneratigut, kommuni aamma nunarsuarmi "annerusumik" nuimalerpoq. Inuutissarsiutinut siuarsaataasinnaasunik, ilutigalugulu kommunimik ineriartortitsisinnaasunik kommuni pilersaarusiuleruttorpoq. Taamaalilluni Kangerlussuup Aasivissuillu akornani aqqusinniornissamut kommuni 27 mio. koruuninik immikkoortitsivoq, soorluttaaq aqqusinnisaq sinerlugu illuaqqiorsinnaanissaq unnuisarfillorsinnaanissarlu periarfissinniarlugi, kommunip pilersaarusiortifigineqarneranut tapiliussarpaaluit suliarineqarnikuullutik. Tamatumani kommunip Kangerlussuarmik ineriartortitsinissaanut tunngaviliilluni, kommunimilu takornarissat suli amerliartuinnarnissaannut aqqutissiuussilluni, Namminersorlutik Oqartussat, Danmark-imilu naalakkersuisut isumalluarnartumik oqaaseqartarnerisigut, Kangerlussuarmi mittarfiup Kalaallit Nunaanni mittarfinni pingaarnarpaat ilaanniiginnarnissaanik ilimasuuteqarnermut ataqaatigiissinneqassaaq.

2018-imi raajarniarneq ingerlalluarsimavoq, illuatungaanili kommunimi saarullinniarneq appariaateqarsimalluni. Aalisarneq siunissami kommunimi pingaarnertut aamma isertitaqarfiunissaa naatsorsuutigaarput. Takornarissat amerliartornissaannik, umiarsuillu takornariartaatit amerlanerusut tikittalernissaannik naatsorsuuteqarneq kiisalu kommunimi sanaartortitsinissap annerusumik sammineqarneranik, kommunillu pitsaasumik aningaasaqarnerata kingunerisaanik, **"kommunimi innuttaasunut, inuutissarsiutilinnut, aningaasaqarnermullu siunissaq isumalluarfigaara"**

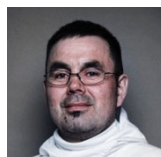
Malik Berthelsen
Borgmesteri

Kommunalbestyrelsi

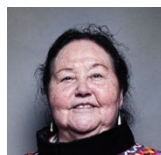
Malik Berthelsen (S)
Borgmesteri
Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliami
siulittaasoq

Jakob Olsen (S)

Gideon Lyberth (S)
Borgmesterip tullia siulleq
Teknikkeqarnermut, Aatsitassarsiornermut
Avatangiisinullu ataatsimiititaliami
siulittaasoq

Ruth Heilmann (S)

Juliane Enoksen (IA)
Borgmesterip tullia aappaa

Siverth K. Heilmann (A)

Evelyn Frederiksen (S)
Ilinniartitaanermut, Peqqinnermut,
Sunngiffimmi sammisanut
Kultureqarnermullu ataatsimiititaliami
siulittaasoq

Emilie Olsen (A)

Hans Frederik Olsen (S)
Ilaqtariinnermut Isumaginninnermullu
ataatsimiititaliami siulittaasoq

Anna Karen Hoffmann (A)

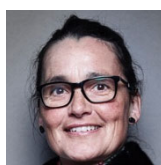
Karl Lyberth (S)
Aalisarnermut, Piniarnermut Nunaqarfiillu
pillugit ataatsimiititaliami siulittaasoq

Erneeraq Poulsen (IA)

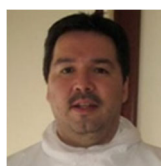
Frederik Olsen (S)

Malene Ingemann (PN)

Sofie Dorthe R. Olsen (IA)
Inuussutissarsiuutitut
Takornariaqartitsinermilu
ataatsimiitsitaliami siulittaasoq

Karl Davidsen (A)

Nunaqarfinni aqutsisut

Kommunalbestyrelsi kommunimi tamarmi pisortatigoortumik oqartussaavoq. Nunaqarfinni aqutsisut qanimut suleqatigalugit, suliani nunaqarfinnut tunngasuni kommunalbestyrelsi aalajangiisarpaq. Nunaqarfinni aqutsisut ukuupput

Itilleq / Sarfannguit – ilaasortat tallimat

Paarnannguaq Jonathansen (S), Sarfannguit, siulittaasoq
Elias Dahl (S), Itilleq, siulittaasup tullia
Tukannguaq Dahl (PN), Itilleq
Pele Enoksen (S), Itilleq
Hans Karl Olsen (S), Sarfannguit

Atammik / Napasoq – ilaasortat tallimat

Tippu-Bolatta Jakobsen Poulsen (S), Atammik, siulittaasoq
Naja P. Josefsen (S), Atammik, siulittaasup tullia
Niels Kristiansen (A), Atammik
Anthon Poulsen (S), Atammik
Ole Poulsen (IA), Napasoq

Kangaamiut – ilaasortat pingasut

Barnabas Larsen (S), siulittaasoq
Albrichtine Lynge (A), siulittaasup tullia
Efraim Olsen (S)

Kangerlussuaq – ilaasortat pingasut

Laila K. Thomassen (IA), siulittaasoq
Johan Lange (IA), siulittaasup tullia
Knud Olsen (S)

Ataatsimiititaliat ataavartut

Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaq:

- Malik Berthelsen (S), siulittaasoq - Frederik Olsen (S), sinniisoq
- Gideon Lyberth (S) - Ruth Heilmann (S), sinniisoq
- Evelyn Frederiksen (S) - Jakob Olsen (S), sinniisoq
- Juliane Enoksen (IA) - Erneeraq Poulsen (IA), sinniisoq
- Emilie Olsen (A) - Karl Davidsen (A), sinniisoq

Ilaqtariinnermut Isumaginninnermullu ataatsimiititaliaq:

- Hans Frederik Olsen (S), siulittaasoq - Gideon Lyberth (S), sinniisoq
- Juliane Enoksen (IA), siulittaasup tullia - Erneeraq Poulsen (IA), sinniisoq
- Ruth Heilmann (S) - Karl Lyberth (S), sinniisoq
- Malene Ingemann (PN) - Frederik Olsen (S), sinniisoq
- Emilie Olsen (A) - Anna Karen Hoffmann (A), sinniisoq

Ilinniartitaanermut, Peqqinnermut, Sunngiffimmi sammisanut Kultureqarnermullu ataatsimiititaliaq:

- Evelyn Frederiksen (S), siulittaasoq - Jakob Olsen (S), sinniisoq
- Malene Ingemann (PN), siulittaasup tullia - Sofie Dorthe R. Olsen (IA), sinniisoq
- Ruth Heilmann (S) - Hans Frederik Olsen (S), sinniisoq
- Frederik Olsen (S) - Gideon Lyberth (S), sinniisoq
- Karl Davidsen (A) - Emilie Olsen (A), sinniisoq

Inuutissarsiutinut Takornariaqarnermullu ataatsimiititaliaq:

- Sofie Dorthe R. Olsen (IA), siulittaasoq - Erneeraq Poulsen (IA), sinniisoq
- Jakob Olsen, siulittaasup tullia - Evelyn Frederiksen sinniisoq
- Hans Frederik Olsen (S) - Frederik Olsen (S), sinniisoq
- Ruth Heilmann (S) - Karl Lyberth (S), sinniisoq
- Karl Davidsen (A), Emilie Olsen (A), sinniisoq

Teknikkeqarnermut, Aatsitassarsiornermut Avatangiisinullu ataatsimiititaliaq:

- Frederik Olsen (S), siulittaasoq - Ruth Heilmann (S), sinniisoq
- Sofie Dorthe R. Olsen (IA), siulittaasup tullia - Juliane Enoksen (IA), sinniisoq
- Karl Lyberth (S) - Evelyn Frederiksen (S), sinniisoq
- Gideon Lyberth (S) - Malene Ingemann (PN), sinniisoq
- Emilie Olsen (A) - Karl Davidsen (A), sinniisoq

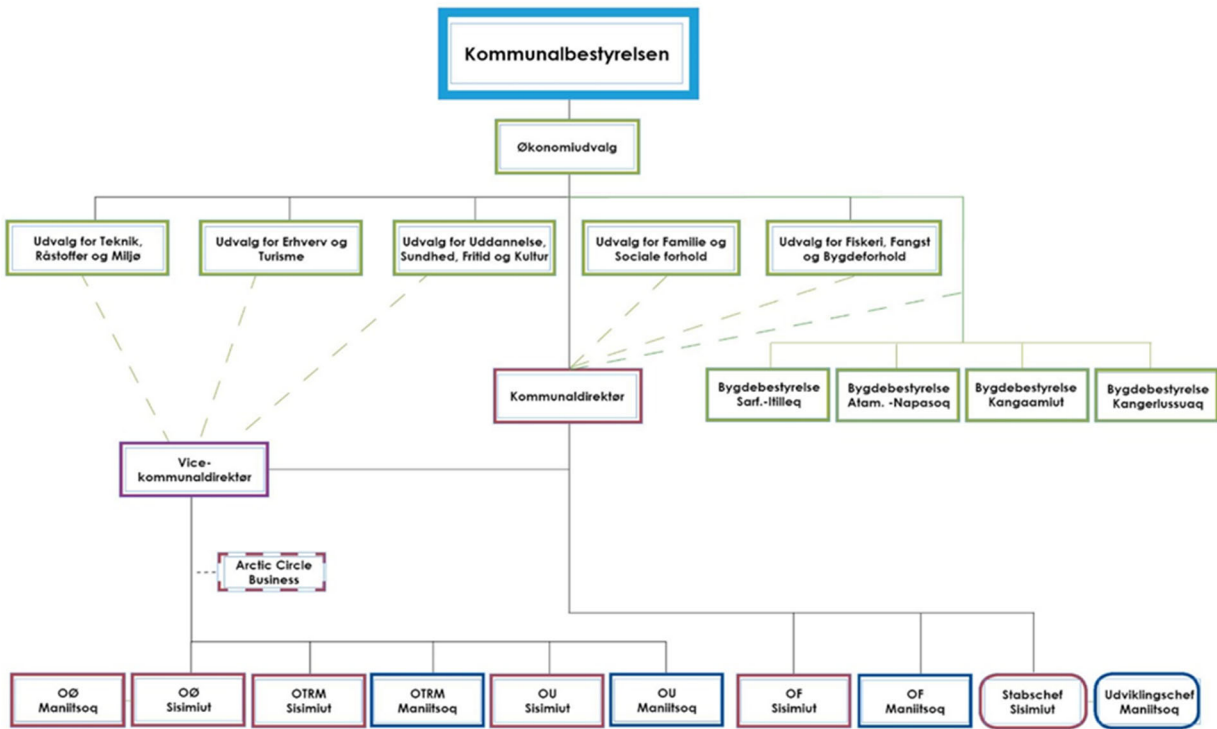
Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunaqarfiillu pillugit ataatsimiititaliaq:

- Karl Lyberth (S), siulittaasoq - Hans Frederik Olsen (S), sinniisoq
- Erneeraq Poulsen (IA), siulittaasup tullia - Sofie Dorthe R. Olsen (IA), sinniisoq
- Jakob Olsen (S) - Gideon Lyberth (S), sinniisoq
- Frederik Olsen (S) - Ruth Heilmann (S), sinniisoq
- Anna Karen Hoffmann (A) - Karl Davidsen (A), sinniisoq

Karl Davidsen (A) ilaasortanngorpoq/Indtrådt 25.10.2018

Siverth K. Heilmann (A) Sulinngiffeqarpoq/Orlov pr. 25.10.2018

Aaqqissuussaaneq

G: Direktion

Paneeraq Olsen
Kommunimi pisortaaneq

Laust Løgstrup
Kommunimi pisortaanerup tullia

Table of Contents

1.	Kommunip aningaasaqarnera.....	9
1.1	Missingersuutaaqqaartunut sanilliullugu naatsorsuutit	9
1.2	Aningaasaatit tigeriaannaat	9
1.3	Nammineq aningaasaatit.....	9
1.4	Kisitsisit pingaernerit	10
1.5	Innuttaasut amerlassusiisa nikerarnerat	11
2	Suliaqarfiit	12
2.1	Ulluunerani meeqqanut neqeroorutit.....	12
2.2	Atuarfiit.....	13
2.3	Ilaqutariit innuttaasullu immikkut pisariaqartitsisut.....	21
2.4	Ilaqutariinnut Kiffartuussivik Inerisaavillu	23
2.5	Innuttaasut innarluutillit.....	25
2.6	Utoqqaat.....	27
2.7	Suliffissaqartitsiniarneq	29
2.8	Inuutissarsiutit	33
2.9	Sisimiuni Kulturi Sunngiffillu	35
2.10	Maniitsumi Kulturi Sunngiffillu	38
2.11	Teknikkikkut Suliaqarfiit	40
2.12	Sanaartorneq	46
2.13	Allaffissorneq	49
2.14	Kommunip isertitai	53
3	2018-imut naatsorsuufit	55
3.1	Naatsorsuuserinermi periutsit.....	55
3.2	Tamakkiisumik naatsorsuutit.....	55
4	Akuersissuteqarneq Kukkunersiuisuniillu atsiernerit	64

1. Kommunip aningaasaqarnera

Qupperneq 56-imi naatsorsuutit inernerisa takutippaat, kommuni 828,9 mio. koruunik isertitaqarsimasoq, 651,4 mio. koruuninillu aningaasartuuteqarsimasoq. Tamanna ima paasineqassaaq, kommuni pingaarnertut ingerlatsinikkut 177,5 mio. koruunik sinneqartooruteqartoq. Sinneqartoorutit taakku sanaartukkatigut pitsanngorsaanernut naleqqussaanernullu kiisalu nutaaliornernut atorineqarput. Kommunip 2018-imut sanaartortitsinissamut aningaasaliissutai qupp. 33-mit takuneqarsinnaapput. 2018-imi sanaartornikkut aningaasartuutit katillugit 97,0 mio. koruuniupput. Taamaalilluni sanaartornemi aningaasat atunngitsuukkat, suliffeqarfinnullu nammineq aquttunut aningaasaliissutit suli nuunneqannginnerini, kommuni katillugit 80,5 mio. koruunik sinneqartooruteqarluni.

1.1 Missingersuutaaqqaartunut sanilliullugu naatsorsuutit

2018-imi 788,8 mio. koruunit isertitassatut missingersuusiarineqarsimapput, malitsigisaanillu immikkut aningaasaliissutit nuutsinerillu ilanngukkaanni katillugit 822,4 mio. koruunit isertitassatut missingersuutigineqarsimallutik.

2018-imi 828,9 mio. koruunit tamakkiisumik isertinneqarput, imaappoq, naatsorsuutigisamit 6,5 mio. koruunit isertinneqarnerusimapput, procentinngorlugu 0,8 %.

2018-imi 645,8 mio. koruunit ingerlatsinermi aningaasartuutissatut missingersuusiarineqarsimapput, malitsigisaanillu immikkut aningaasaliissutit nuutsinerillu ilanngukkaanni katillugit 667,7 mio. koruunit ingerlatsinermi aningaasartuutissatut missingersuutigineqarsimallutik.

2018-imi ingerlatsimut katillugit 651,4 mio. koruunit aningaasartuutigineqarsimapput imaaluuniit missingersuusiarineqarsimasunit 16,3 mio. koruuninik ikinnerullutik, imaappoq, ingerlatsinermut aningaasaliissutinut sanilliullugu 2,4 procentit.

Sanaartortitsinissamut 138,5 mio. koruunit missingersuusiarineqarsimapput. 2017-imi sanaartortitsinissamut aningaasaliissutit atunngitsuukkat 2018-imut nuunneqarnerisa kiisalu nuutsinerit kingorna, sanaartortitsinissamut missingersuutigineqartut katillugit 235,3 mio. koruuniupput.

Sanaartortitsinermut 97,0 mio koruunit atorineqarput, imaappoq, 2018-imi sanartortitsinissami missingersuutit 41,2 procentii 2018-imi atorineqarput.

1.2 Aningaasaatit tigorianaanaat

2018-ip naanerani aningaasaatit tigorianaanaat 255,8 mio koruuniupput, 2017-imullu sanilliullugu 97,8 mio. koruunik qaffariaateqarlutik.

1.3 Nammineq aningaasaatit

2018-imi decembarip 31-ani nammineq aningaasaatit 454,4 mio koruuniupput. Nammineq aningaasaatit annikinaarneqarput. Tamatumani

kommunip illuutai, sanaartortitsinissamilu suliassat aallartinneqarsimanginnerinik patsiseqarpoq, illuatungaanilu aningaasartuutissat nalilersorneqarlutik oqimaaqatigiissitsinermut ilanngunneqarlutik. Taamaakkaluartoq akiitsut qanoq amerlatigaluarpataluunniit tamakkerlugit ilanngunneqarmata, akiitsulinnut atuiffik minnaarnagu naliliiffigineqarpoq.

Namminersorlutik Oqartussat illunik taarsigassarsisitsisarneq pillugu peqqussutaat assigiinngitsut innersuussutigalugit, illunik iluarsartuussinissamut taarsigassarsisitsinissanik pisussaaffimmik kommunip figusinera, kommunip nammineq aningaasaataanut annikillissisaataassaaq, matumanimi taarsigassarsisitsissutigineqartut ilaat utertinneqassanngitsut, taarsigassarsisitsiissutillu erniaqanngitsumik akilersugassaannngitsumillu ingerlanerani kursi ataallugu akilerneqarnissaat naatsorsuutigineqartariaqarmat. Taarsigassarsisitsissutigineqartut akiliaarneqartillugit, kommunimut "annaasaqaataat" annertunerussaaq.

1.4 Kisitsisit pingaarnerit

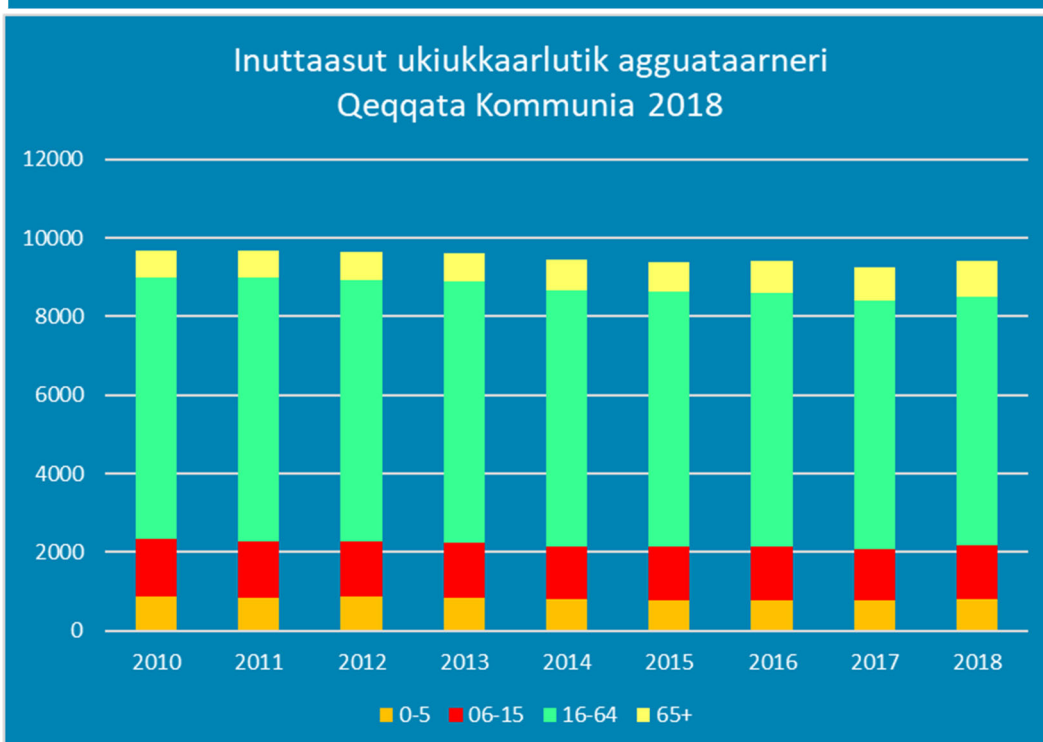
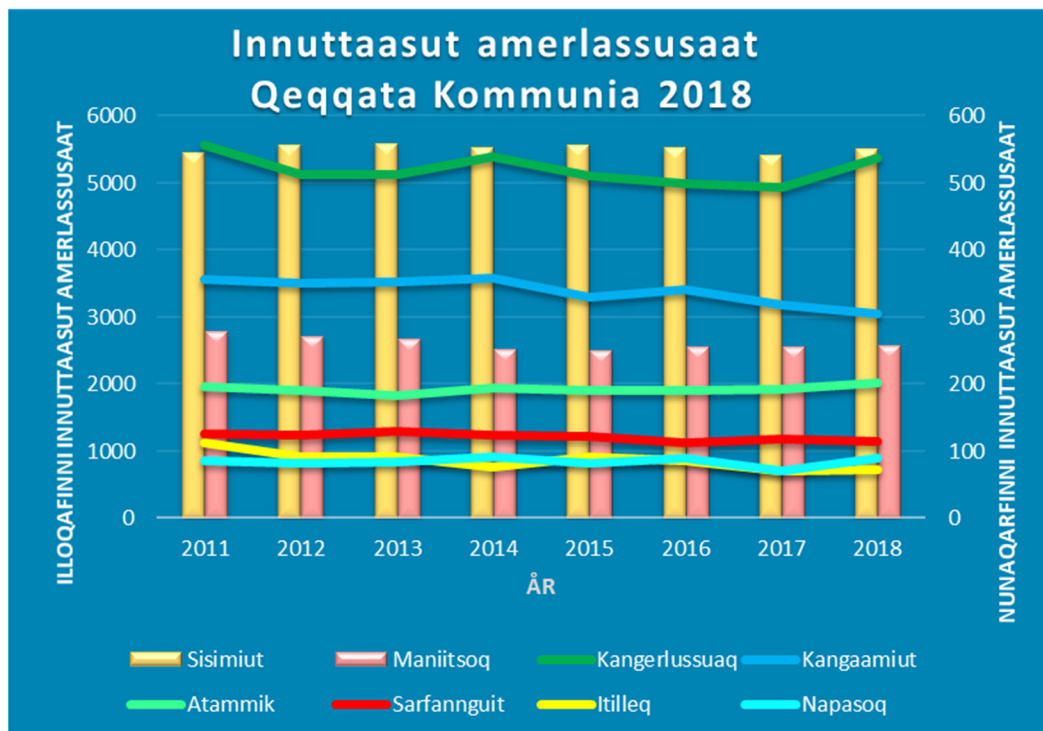
	Note	2018
Innuttaasut	1	9.409
Sisimiut		5.509
Maniitsoq		2.582
Kangerlussuaq		538
Kangaamiut		304
Atammik		201
Sarfannugit		114
Napasoaq		89
Itilleq		72
Ingerlatsinermi aningaasartuutit, mio. kr.		651,4
Isertitat, mio. kr.		828,9
Sanaartukkanut aningaasartuutit		97,0
Pisinnaatitaassutsit, mio. kr.	2	71,5
Akiitsut amerliartornerat, mio. kr.	3	81,1
Karsimiittuutit, mio. kr.	4	255,8
Sulisut	5	1.183
Meeqqerivinni inissat		930
Inatsit naapertorlugu atuartussaataitaasut		1.272
Siusinaartumik pensionisiallit		345
Pensionisiallit		726
Suliffeqanngitsut	6	413
Inissamik utaaqisut	7	1.211
Kommunip illuutai		668
Namminersorlutik Oqartussat illuutai		543

Oqaaseqaatit:

1. 2018-imi decfembarip 31-ani innuttaasut

2. Qularnaveeqqusiissutit, qularnaveeqqusiussaqaarluni pisinnaatitaaffiit pisussaaffiillu naapertorlugit
3. Ukiup naanerani kommunimut akiitsut.
4. 2018-imi decembarip 31-ani karsimiittuutit
5. Akissarsianut systemi, sulisullu amerlassusiligaanerat malillugit ukiumi suliffiit.
6. 2018-imi suliffissaaleqisutut nalunaarsukkat agguaqatigiissillugit
7. Maniitsumut Sisimiunullu INI-p 2018-imi decembarip 31-ani nalunaarsugai

1.5 Innuttaasut amerlassusiisa nikerarnerat

2 Suliaqarfiit

2.1 Ulluunerani meeqqanut neqeroorutit

Sisimiut Maniitsorlu

Meeqqat illersuisuata Qeqqata Kommuniani tikeraarnerminit nalunaarusiaa aallaavigalugit "Qeqqata Kommuniani meeqqat inuunerissut" pinggorpoq. Illoqarfinni nunaqarfinnilu sulisut akornanni isumalluutininik inuttalerneqartunik suleqatigiippaaluit pilersinneqarput. Qeqqata Kommuniani meeqqat tamagimmik atugarissaarlutik inuuneqarnissaat, peqqissuunissaat, ineriartuutaasumillu meeraallutillu inuusuttuunissaat siunertaralugu akimortumik sulisoqarpoq.

Ilaqutariit, ilaqutariillu attaveqaatai akuutittarlugit ilaqutariinnik isumasioqatigiissitsineq aallartinneqarnikuuvoq, tassanilu ilaqutariit, attaveqaataasullu meeraq inuusuttorlu peqatigalugit ajornartorsiutit qanoq aaqiiviginiarneqassanersut pilersarusiortarput.

Ilinniartitaanermut aqutsisoqarfiup nuna tamakkerlugu perorsaanikkut anguniagaa Uddannelsesstyrelsen landsdækkende pædagogiske skema "Meeqqat pingasunik tallimanillu ukiullit ineriartornerinik misissuineq UBUS", angajoqqaat suleqatigalugit meeqqerivinni aallartinneqarpoq.

Nunaqarfiit

Illoqarfinni suliniutigineqartut assigalugit nunaqarfinni suliniutigineqarput.

Nunaqarfinni tamani paarsisitsinissamut periarfissat, Qeqqata Kommuniata nittartagaani atuarneqarsinnaapput.

Suliat meeqqanut tunngasut Ilinniartitaanermut, Peqqinnermut, Sunngiffimmi sammisanut Kultureqarnermullu ataatsimiititaliamut saqqummiunneqartut	10
Ilisarititsineq	Inissat amerlassusi
Meeraaqqeriviit, ukioqanngitsuniit marluk tikillugit ukiullit	48
Meeqqeriviit, pingasunit arfinillit tikillugit ukiullit	114
Akuleriissitsilluni meeqqeriviit, ukioqanngitsunit arfinillit tikillugit ukiullit	502
Nunaqarfinni ukioqanngitsunit arfinillit tikillugit meeraateqarfiit	79
Angerlarsimaffinni paarsisartut, ukioqanngitsunit arfinillit tikillugit ukiullit	4
Sunngiffimmi sammisassaqaqtitsiviit, arfinilinnit qulit tikillugit ukiullit	183
Katillugit	930

2.1.1 Aningaasaqarnerup ineriartornera

Atuiffeqarfik 50	2016	2017	2018
	Mio. Kr.		
Missingersuutaaqqaartut	66.1	67.2	67.9
Missingersuutit iluarsisat	66.1	67.8	68.1
Atuineq	67	69.2	69.1
Atuivallaarneq (+) / Atuinikinneq (-)	0.9	-1.4	1

2.2 Atuarfiit

Sisimiuni Maniitsumilu isumaginninnermi siunnersortit amerlanerusut atorfinitsinneqarnissaannut, kommunalbestyrelsi ukioq missingersuusiorfiusumi 2018-imi aningaasaliissuteqarpoq. Taakkunannga atorfiit marluk Sisimiuni Maniitsumilu atuarfinnut toqqaannartumik attuumassuteqarput.

8. aamma 9. klassini atuartut aasaanerani oqaatsinik ilinniartutik angalanissaminnut tapiiffiqineqarnissaminnik kommunimut qinnuteqarsinnaasimapput. Periarfissaq taanna Kangaamiuni atuartup ataatsip, Kangerlussuarmilu atuartup ataatsip oqaatsinik ilinniarniarlutik Maltamut angalanermikkut atorluarpaat.

Maniitsumi Sisimiunilu meeqqat atuarfianit inaarutaasumik soraarummeertut akornanni atuartunik pingasunik, kommuni kajumissaasalernikuuvoq. Agguaqatigiissillugu qaffasinnerpaamik karakterilik, atuannngitsuukulanninnerpaasimasoq kiisalu atuartoq atuarfiup toqqarsimasaa akissarsitinneqartarput.

Nunaqarfinni tamani meeqqat atuarfiini atuannngitsuukulanninnerpaat akissarsitinneqartarput.

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Sisimiuni immikkoortortaqarfia 2018-imit ukiuni sisamani tulluuttuni, 7. klassimi atuartut pingasut atuannngitsuukulanninnerpaat, napparsimasimangitsut imaluunniit napparsimarpiarsimangitsut assigisaannillu maligassiuisut qarasaasiamik tunisalerpaat.

8. klassimi atuartut marluk angusaminnik pitsanngoriaateqarsimasut atisaarniarfimmit "Anuni"-mi akissarsitinneqartarput.

Aqutsisut ineriartortinneqarnissaat immikkut sammillugu atuarfinni aqutsisut piginnaanngorsarlutik aallartipput, tassanilu atuarfinni aqutsisut ukiumut marlussoriarlutik, aqutsineq pillugu workshopernikkut naapittarlutik. Meeqqat akornanni qinngasaaruttarneq pinaveersaartinniarlugu, qinngasaarisarnerup akiornissaanut periusissaq maanna suliarineqareerpoq. "Red Barnet" aaqqissugaanut atuarfinni siulersuisut, atuarfinnilu atorfillit pikkorissaqataanikuupput.

Malitsigisaanik atuartut angajoqqaallu akuutinneqarput.

Atuarfinni siulersuisuuneq pillugu atuarfinni siulersuisunngorlaanut pikkorissaasoqarpoq.

2.2.1 Minngortuunnguup Atuarfia

Ukioq atuariusoq aallartimmat atuartut klassinut 29-nut, taakkunanga immikkut atuartinneqartarlutik klassinut qulingiluanut agguataagaallutik atuartut 404-pput. Ilinniartitsisut aalajangersimasumik atorfillit 47-pput. Atuartut toqqissismanissaat, atugarissaarnissaat, pissusaat, attaveqartarnerat assigiinngissusaallu nukittorsarniarlugit, ilaqtariinnut klassi, AKT-kreaklassi, kreativklassilu pilersinneqarnikuupput. Tamatuma saniatigut ilinniarneq, akisussaaqataaneq, sapinngisamillu atuanngitsoortoqartannginnissaa immikkut sammineqarput.

Anitsiartarfissuaq pinnguarfissalik, multibaanilu issiavittalik 2018-imi atulerpoq.

Ilinniartitsisut piginnaasaat qaffassarumallugit, (i) iPad-ip atuarfimmi atuutsilersinneqarnissaa; (ii) nukarlerni tuluttoortitsineq; kiisalu (iii) meeqqat immikkut pisariaqartitsisut pillugit ilinniartitsisoqatigiit ukiup ingerlanerani assigiinngitsutigut pikkorissarput.

Upernaakkut tusarnaartitsineq, qasujaallisarneq, atuariup inuussiонерata malunnartinneqarnera ilaatigut ingerlanneqarnikuupput.

Suliffeqarfinnut qanoq qinnuteqaasiortoqartarnersoq, imminullu qanoq ilisarittoqartarnersoq pillugu illoqarfimmi suliffeqarfiit atuarfimmi "saqqummersitsippu". Nukarliit suliffeqarfinnut pulaarnissaminnut periarfissinneqartarput.

2.2.2 Nalunnguarfiup Atuarfia, Sisimiut

Ukioq atuariusoq aallartimmat atuartut klassinut nalinginnaasunut 23-nut, immikkut atuartinneqartarlutik klassinut arfineq-pingasunut (kreaklassi, omsorgsklassi, ilaqtariinnut klassi) agguataagaallutik atuqartut 367-iupput.

Suleqatigiinni ilinniartitsisoqatigiinnilu suleqatigiinneq, ukiumi immikkut sammineqarput. Ilinniartitsisut tamangajammik piginnaanngorsarlutik pikkorissarput, immikkullu atuartinneqartartuni ilinniartitsisut marluk, Isumaginninnermi Aqutsisoqarfiup misiligummik Upernavimmi ingerlannikuusaanut ilitsersuisutut pikkorissaanermut "Fair-start"-imut peqataallutik. Ilitsersuisutut pikkorissarnikkut, atuartunik "piuminaattunik" paasinninnissamut atuartitsinissamullu ilinniartitsisoqatigiit ikiorserneqarsinnaalerput.

ILA-mi siunnersorti suleqatigalugu nukarlerni, akullernilu tuluttut ilinniartitsisut piginnaasaat qaffassarlugit pikkorissarput. Akullerni tuluttoortitsisut ilaat tassunga atatillugu ilinniartitsisumit ilinniartitsisumut isiginnaagassiortarnermik pikkorissarput.

Tamatuma saniatigut atuartut atuartitsissutinik assigiinngitsunik immikkut sammisaqartillugit, akunnerni sisamani atuartitsinermik atuarfik atuutsilersitsinikuuvoq.

Atuarfik nutarterlugu naammassivoq.

2.2.3 Atuarfik Kilaaseeraq, Maniitsoq

Atuarfik Kilaaseeqqami atuartut klassinut 21-nut, immikkullu atuartinneqartarlutik klassinut tallimanut agguataagaasunut 344-nik atuartoqarpoq. Ilinniartitsisut aalajangersimasumik atorfillit pingasuupput, timelæerit qulingiluat, aalajangersimasumillu paarlattaasartut arfineq-marluullutik. Atuartut toqqassisimanissaat, atugarissaarnissaat, pissusaat, attaveqartarnerat ilikkarniarnikkullu assigiinngissusaat nukittorsarniarlugit, ilaqutariinnut klassi kiisalu inuussutissarsionernik adlaaveqartumik klassi pilersinneqarput

Ilinniartitsisunik ataavartumik nalilersuisarneq atuarfiup ukkataraa, tamatumani ilinniartitsisut atuartitsinerat eqqarsaatigalugu meeqqat atuarfia pillugu inatsit malinneqarnissaa anguniarneqarluni. Taamaalliluni nikerartumik atuartitsineq, ataavartumillu nalilersuisarneq pingaarnertut sammineqarput.

Atuarfik Kilaaseeqqap pingaarnertut anguniagaa tassaavoq: "aqutsisut ineriartortippagut". Atuartut ileqqorissaarnermikkut atuarnermini anguniagaqarnissaat, meeqqat atuarfiattu naammassiguniku ilinniaqqinnissaminnut takorluugaqarnissaat anguniagaavoq.

Taamatut immikkut sammisaqarnikkut, nikerartumik atuartitsineq, ataavartumillu nalilersuineq pillugu atuarfimmi, nunaqarfinnilu ilinniartitsisut tamagimmik pikkorissartinneqarput. Tamanna ukiumi atuarfiusumi 2018/2019-imi ingerlatiinnarneqassaaq.

Suliffeqarfiit atuarfimmuq pulaartittarlutik, atuartullu suliffeqarfinnut pulaartittarlutik SIR/CSR angajullerni ingerlanneqarpoq. Atuartut suliffimmik misiliinissaminnut imminnut ilisarittalernikuupput, tassanilu nukittuffitik, suliffeqarfimmullu soqutiginninnermikkut allannissaminnut sungiusaatigalugu.

2.2.4 Qinguata Atuarfia, Kangerlussuaq

Kommunalbestyrelsimi toqqarneqarluni "2017-imi atuarfitalak". Angajoqqaanit, atuartunit, ilinniartitsisunit, atuarfimmilu atorfeqartunit immikkut illuinnartumik iliuuseqarnikkut tamanna anguneqarpoq.

Ukiup aallartinnerani atuarfimmi siulersuisut angajoqqaanut ilinniartitsisunullu, atuarfiup siunissaa pillugu ataatsimiisitsipput. Isummat arlaqartut saqqummiunneqarput, ukiullu atuarfiusup immikkut sammineqarneratigut ukiumut pilersaarutit Angusakkalu pitsanngortinneqarput. Ullut pikkorissarfiit, atuartut ilikkagaasa nalilersorneqarnissaannut, uppersarneqarnissaannullu atorneqarput. Nalinginnaasumik atuartitsineq unitsillugu, ilinniartitsisullu marluk-pingasunik nikeriarfinni tamani atuartitsisorlugit, atuarfik kingumut ukioq manna tallimariarluni sapaatip akunneranik sivissuseqartunik sammisaqartitsivoq. Silamiinneq, eqqagassat, imeq, sorsunnersuit marluk, juulli kiisalu klassinut tamanut sammisaqartitsineq ingerlanneqarput.

Atuartitsinermi atortut nutaat, isumassarsinarluartut piniarneqarput, 1. - 5. klassini nerriviit issiaviillu taarsorneqarput, sunngiffimmi ornittakkamilu init nutarsarneqarlutik.

2.2.5 Kangaamiut Atuarfiat

Kangaamiuni Atuarfik 34-nik atuartoqarpoq, arfinilinnik ilinniartitsisoqarpoq, marlunnillu timelæreqarluni. Klassit nalinginnaasut sisamaapput (1. - 2. - 3. kl 4. - 5. kl 6/7 kl. kiisalu 8. - 9. - 10. kl) immikkullu atuartitsinermi klassit pingasut.

Qallunaat oqaasiinik atuartitsinermut, kulturikkullu paarlaasseqatigiinnermut atatillugu Holstebromut paasisassarsiorluni angalasunut atuartut tallimat angalaqataapput. Aggustimit oktobarip tungaanut atuartut ilaqutariinni najugaqarput.

Atuarfimmi suleqatigiinneq annertuumik sammineqarpoq, matumani angajoqqaanik suleqatigiinneq, meeqqallu iluamik pineqarnissaanni nunaqarfimmiut akisussaaqataanerat ilanngullugit. Pikkorissarneq siulleq Maniitsumi Atuarfik Kilaaseeqqami novembarimi ingerlanneqarpoq.

2017-imi decembarip qaammataani minihaalip ikuallannerata kingorna, ukiup affaani siullermi eqaarsaartitsisarneq silami, atuarfimmiluunniit ingerlanneqartarpoq.

Ataatsimiittarfik 1. - 2. 3. klassimilu atuartunut paaqqinnittarfittut atornerqarpoq. Atuarfiup igaffianit atuartut nerisassanik pajutsittarput.

2.2.6 Atammiup Atuarfia

Klassinut sisamanut agguataagaasunut atuarfik 23-nik atuartoqarpoq. 1. - 2. kl, 3. - 5. kl, 6. - 8. kl kiisalu immikkut atuartitsinermi klassi. Tikeraarnerminni marlussuit atuarsimanerat eqqaassanngikkaanni, atuartut amerlassutsimikkut aalaakkaanikooqaat. Ilinniartitsisutut ilinniarsimasut pingasut 2018-imi oktobarip aallaqqaataani atorfinitsinneqarput, perorsaasoq ataaseq, timelærerilu ataaseq.

Atuarfiup anguniagaa tassaavoq: atuarfimmi atugarissaarnerneq, ilikkagaqarnissamut nammineq akisussaaffeqarneq, Atuarfik nuannaartunik, alapernaattunillu atuartuutilik.

Nalinginnaasumik atuartitsinermut taarsiullugu sapaatip akunnerani/ullormi sammisassaqaartitsinerit ingerlanneqarput, sammisaqarnemilu ilaatigut "qinngasaarunnata", "silamiinneq", "Peqqinneq" sammineqarput kiisalu kalaallisut, qallunaatut, matematikkilu immikkut samminneqarlutik.

Angajoqqaat atuarfiullu suleqatigiinnerinut siullertut suliniutitut, ukiup atuarfiup aallartinneranit sapaatip akunnera qaangiummat angajoqqaanut paasisitsiniaasoqarpoq. Tamanna takkuttoqarluarluni iluatsittumik ingerlanneqarpoq. Arfiniliariarlutik angajoqqaanik ataatsimiisitsissapput kiisalu atuarfimmi siulersuisut aaqqissugaannik marloriaq-pingasoriaq angajoqqaanik ataatsimiisitsisoqassalluni. Atuarfiup angerlarsimaffiullu pitsaasumik suleqatigiinnissaannik atuarfimmi siulersuisut anguniagaqarput, ukiullu ingerlanerani assersuutigalugu killiliineq sammillugu angajoqqaqaqatiminnut unnukkut oqallitsitsinikuullutik. Ukiup atuarfiusup tulliani atuartut paasisassarsiorlutik angalanissaannut atuarfiup siulersuisui aamma aningaasanik katersipput.

Atuartut sapaatip akunnera tamaat atuarfimmi nerisaqartinneqartarput, matumanilu pingasunngornikkut kissartutortinneqartarlutik.

Sunngiffimmi atuartitsineq septembarimi aallartippoq, tassanilu atuartut iffionissaminnut, nerisassiornissaminnut assassornissaminnulluunniit periarfissaqartarlutik.

Unnukkut atuartitsinermi assigiinngitsut sisamat atuartitsissutigineqartarput; umialiorneq, assassorneq, inuttut ineriartorneq crossfitilu.

Atuakkanik atorniartarfik nutarterneqareerluni 2019-imi ammaqqissasoq naatsorsuutigineqarpoq.

2.2.7 Sarfannguup Atuarfiat

Atuartut holdinut pingasunut, immikkullu atuartinneqartartunut klassimut ataatsimut aggutaagaallutik 16-iupput. Ukiup atuarfiusup aallartinnerani ilinniartitsisut marluupput, timelærerillu marluullutik. 2018-ip aallartinnerani atuarfik Cataloniami klassimik suleqateqalerput, atuartullu tuluttut allaqatigiittarlutik. Holdit ataatsit Granny Cloud aqutigalugu tuluttut atuartinneqarput. Tamatuma saniatigut Nalunnguarfiup Atuarfiani 10. klassimi atuartoq, atuarfimmi suliffimmik misiliivoq. Matematikkimi atuartitsinermi qarasaasiamik atuinermik ilinniartitsisut pikkorissarput.

Atuarfimmi siulersuisut kajumissaarinerisigut naggataamik atuarnermi atuartut angajoqqaallu grill-ereqatigiipput, aliikkusersorput, ukiumilu atuartutsialannut diplomminnatsitsisoqarluni.

2.2.8 Itillip Atuarfia

Holdinut marlunnut agguataagaallutik atuartut tallimanit arfineq-marluupput. Ukiup atuarfiusup aallartinnerani timelærerit marluk kiisalu atualerlaanut ilinniartitsisoq ataaseq atorfeqarput. Atuarfiup aqutsisuanut inigititaq ikvallattoq maanna napparneqaaqqippoq, 2019-imilu atulernissaa naatsorsuutigineqarluni.

2.2.9 Napasup Atuarfia

Atuartut arfineq-marlunnit qulingiluanut nikerarlutik klassit marluupput. Holdit marluupput, holdimi siullermi 1., 2., 3. klassimilu atuartut atuartinneqartarput, holdillu aappaanni 4. - 8. klassimi atuartut atuartinneqartarlutik. Ilinniartitsisutut ilinniarsimasoq atuarfimmi aqutsisuullunilu ilinniartitsisuuvoq, timelæreqarlunilu. Pisariaqarfiini eqqiaasoq meeqqat tungaatigut aamma ikiuuttarpoq.

Kommunimi nunaqarfinni atuartut illoqarfimmi atualernissaannut sungiusarneqartarnerinut atatillugu atuartut anginerit sapaatip akunnera Maniitsumi Atuarfik Kilaaseeqqami kusanatik, 2018-ip upernaani atuaqatigaat.

Atuarfik atuarfimmi siulersuisunik suleqateqarluarpoq, soorluttaaq atuarfik angerlarsimaffinnik suleqateqarluartoq. Atuartut nuannaarlutillu ingerlalluarput.

Upernaaru aasarulu naatitsivilionissamut atuarfik, atuarfimmi siulersuisunik suleqateqarluni nunaminertamik atugassinneqarpoq.

"Granny Cloud" ukiorpaalunngortuni Napasumi ingerlalluarpoq. Hong Kong-imi Englandimilu tuluit oqaasiinik ilinniartitsisut ilinniartitsisoralugit, "Granny Cloud" Skype-kkut ilinniartitsissutaavoq.

2.2.10 Atuartut angerlarsimaffiat Minikollegia

Maniitsumi atuartut angerlarsimaffiat Atammimmit, Napasumit, Itillimit Sarfannguanillu tikillutik 9. aamma 10. klassimi atuartunut angerlarsimaffiuvoq. Atuartut angerlarsimaffiat marlunnik illutaqarpoq. Nunaqarfinni meeqqat ikiliartornerat patsisaalluni ukiuni kingullerni Qeqqata Kommuniata atuartunut angerlarsimaffianiittartut ikiliartuinnarnerisa kingunerisaanik, atuartut angerlarsimaffiini najugaqartut tamarmik januaarip qaammataani illup aappaani ataatsimoortinneqarput, illullu aappaa Maniitsumi Efterskolimut attartortinneqarluni.

Upernaakkut, ukiullu atuarfiusup aallartinnerani atuartut qulingilu atuartut angerlarsimaffianniipput. Ukiup ingerlanerani marluk atuartut angerlarsimaffiannit nuupput.

2.2.11 Qeqqani Misi / PPR

Meeqqat ukioqanngitsunit inuusuttut 18-it tikillugit ukiullit eqqugaasimasut pitsaasumik ineriartornissaannut, atugarissaarnissaannut, ilikkagassatigullu qulakkeerneqarnissaanni tapersersussallugit, MISI-p (Meeqqanut Inuusuttunullu Slunnersuisarfiup) pingaarnertut suliassaraa.

Atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 15, 3. december 2012-imeersumi § 15, imm. 3, Meeqqat atuarfianni immikkut atuartitsisarneq aamma allamik immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsiisarneq pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 21, 8. december 2017-imeersoq kiisalu Meeqqanut suli atualingitsunut perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut nr. 16, 3. december 2012-meersoq naapertorlugit MISI sulivoq.

Perorsaanermut tarnillu pissusaanut tunngasunik siunnersuereernikkut kiisalu atuartup angajoqqaallu siunnersorneqareernerisigut, immikkut atuartitsivimmumut innersuussisoqartarpoq.

Ukiuni atuarfiusuni 2017/2018-imi aamma 2018/2019-imi immikkut atuartitsivimmumut, perorsaanikkullu ikiorsiisarnernut akunnerit agguataarneqarnerat takussutissiami tulluuttumi takutinneqarpoq:

Atuarfik	Immikkut atuartitsini ssamut akunnerit 2017/2018-imut aningaasa liissutigine qartut	Atuartut amerlassu saannut agguataa kkat	Immikkut atuartitsini ssamut akunnerit 2018/2019-imut aningaasa liissutigine qartut	Atuartut amerlassu saannut agguataa kkat
Nalunnguarfiup Atuarfia	183	34	185	32
Minngortuunnguup Atuarfia	246	33	288	35
Qinguata Atuarfia, Kangerlussuaq	30	4	65	9
Sarfanguit Atuarfia	20	3	16	2
Atuarfik Kilaaseeraq, Maniitsoq	156	30	195	29
Kangaamiut Atuarfia	30	2	45	4
Atammiup Atuarfia	20	2	20	2
Katillugit	685	108	814	113

Nalunaarut nutaaq aallaavigalugu taaguut annertusisamik immikkut atuartitsineq atorunnaarsineqarpoq. Atuarfik pillugu inatsit naapertorlugu, taamaalillunilu immikkut atuartitsisarneq pillugu nalunaarut naapertorlugu atuarfimmi akuutitsinerunissaq kissatigineqarpoq.

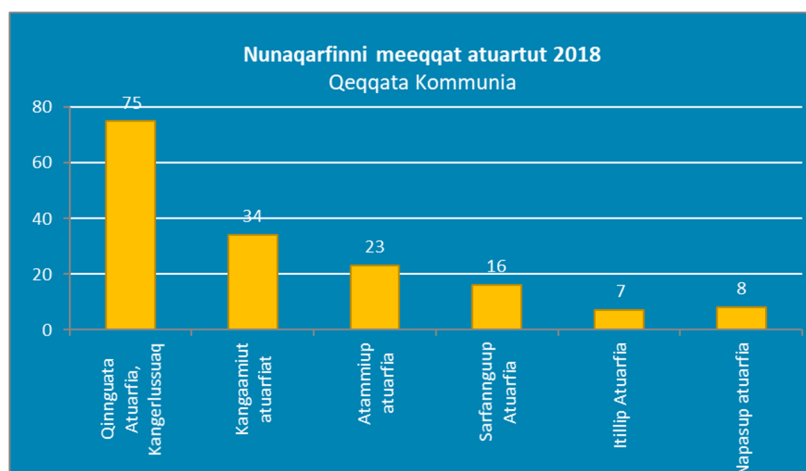
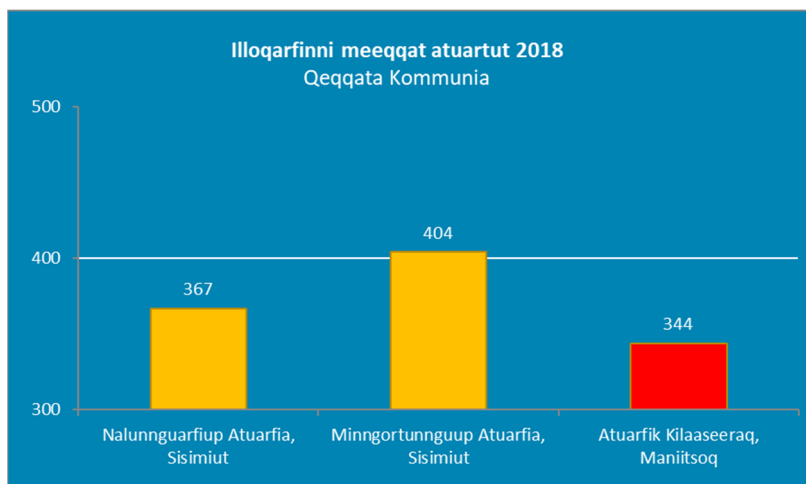
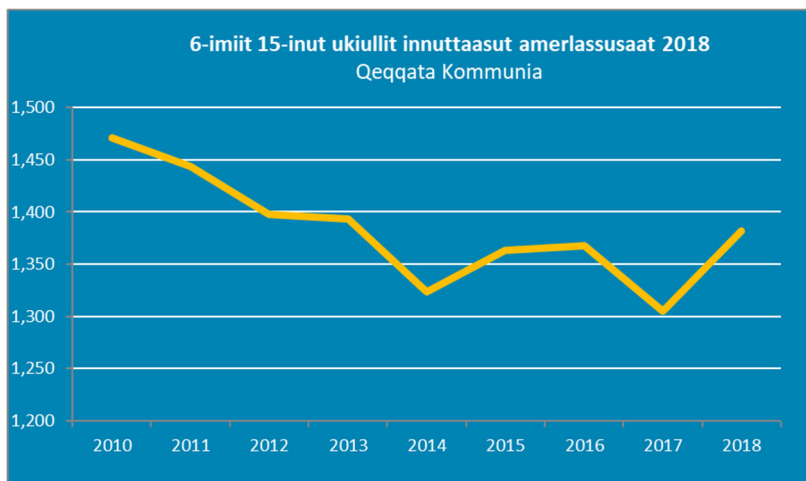
Immikkut atuartitsineq aamma/imaluunniit allamik immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorsisarneq, meeqqanut ineriartornermikkut immikkut aallunneqartariaqartunut tapersersorneqartariaqartunulluunniit kiisalu meeqqanut immikkut atuartinneqartartunut aningaasaliissutigineqartarpoq, tauuk nalunaarutip § 6-iani imm. 1.

MISI 2018-imi Minngortuunnguup Atuarfianut, Nalunnguarfiup Atuarfianut, Kangerlussuarmi Qinguata Atuarfianut, Maniitsumi Atuarfik Kilaaseeqqamut Kangaamiut Atuarfianullu pulaarput.

Atuarfiit pillugit suliaq 33-t llinniartitaanermut, Peqqinnermut, Sunngiffimmi sammisanut Kultureqarnermullu ataatsimiititaliamut saqqummiunneqarput.

2.2.12 Aningaasaqarnerup ineriartornera

Atuiffeqarfik 51	2016	2017	2018
	Mio. Kr.		
Missingersuutaqqaartut	126.1	127.6	128.4
Missingersuutit iluarsisat	125.0	126.1	128.1
Atuineq	126.2	123.9	127.9
Atuivallaarneq (+) / Atuinikinneq (-)	1.2	2.2	-0.2
Atuiffeqarfik 51			

2.3 Ilaqutariit innuttaasullu immikkut pisariaqartitsisut

2.3.1 Sisimiuni meeqqat inuusuttullu

Ilaqutariit immikkut pisariaqartitsisut qitornaminnik perorsaanerini ilorraap tungaanut tapersorneqarnissaat 2018-imi immikkut sammineqarsiamvoq.

"Akisussaaneq" suliniutaasimavoq pingaarutilik, tamannalu immikkoortortaqarfiup 2019-imi immikkut sammisatut ingerlateqqinniarpa.

Sullissisunit, Ilaqutariinnut Kiffartuussivimmit Inerisaavimmiillu, meeqquerivinnit, nunaqarfinniillu peqataasoqarluni, Isumaginninnermi Aqutsisoqarfiup ataqatigiissarisussatut pikkorissaaneranut atatillugu ilaqutariinnik isumasioqatigiisitsineq pillugu pikkorissaasoqarpoq.

Meeqqat Illersuisuata 2017-imi Qeqqata Kommunanut angalanermi kingorna nalunaarusiornerata kingorna, tulliuuttut immikkut sammillugit suliniutit suli ingerlanneqarput:

- Meeqqap illersorneqarnissamik pisinnaatitaaffeqarnera
- Meeqqap ineriartornissamut ilinniagaqarnissamullu pisinnaatitaaffeqarnera
- Meeqqap ikiorneqarnissaminik pisinnaatitaaffeqarnera

Suleqatigiit taakku arfinillit 2017-ip naanerani pilersinneqartut, 2018 naallugu qulequttat tulliuuttut sulissutigaa:

- Suleqatigiit 1. Illoqarfinni nunaqarfinnilu atornerluineq, kinguaassiutitigut atornerluineq, timikkut tarnikkullu persuttaaneq
- Suleqatigiit 2. Illoqarfinni nunaqarfinnilu angajoqqaat akisussaanerat / meeqqanik perorsaaneq
- Suleqatigiit 3. Illoqarfinni nunaqarfinnilu meeqqat innarluutillit, immikkullu pisariaqartitsisut
- Suleqatigiit 4. Illoqarfinni nunaqarfinnilu siusissumik iliuseqartarneq pinaveersaartitsinerlu
- Suleqatigiit 5. Illoqarfinni nunaqarfinnilu angajoqqaarsiat kiisalu meeqqat inuusuttullu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasut
- Suleqatigiit 6 Illoqarfinni nunaqarfinnilu meeqqanut sunngiffimmi neqeroorutit ornittakkallu

Meeqqanut inuusuttunullu immikkoortortaqarfiup Ilaqutariinnut Kiffartuussivimmik suleqateqarnera annertusarneqarpoq, soorluttaaq Ilaqutariinnermut Immikkoortortap Ilaqutariinnut Kiffartuussiviullu isumaqatigiissutaat nutarterneqartoq.

Isumaginninnermi Aqutsisoqarfik Sisimiuni angajoqqaarsianut pikkorissaavoq.

Tamatuma saniatigut ilaatigut ikiuigasuartarneq, ineriartortitsinermi pikkorissaaneq "Nalitussutsit uppernarsaruk", imminut toquttarnerup pinaveersaartinneqarnissaa kiisalu ilaqutariinnik isumasioqatigiisitsineq pillugit pikkorissartoqarpoq.

Isumaginninnermi Aqutsisoqarfiup aqqqissugaanik Kalaallit Nunaanni Ilaqutariinnut Kiffartuussivinni sulisut allat peqatigalugit pisortap tullia

Danmark-imut paasisassarsionermut angalaqataavoq. Angalanermi ilaatigut Hvidovre-mi Børnehuset aamma Januscenteret alakkarterneqarput.

"Killiliisa" qulequtsiullugu kinguaassiutitigut atornerluisarneq pillugu Isumaginninnermi Aqutsisoqarfiup aqqqissugaanik Ilulissani isumasioqatigiisitsinermi Ilaqutariinnermut pisortaq peqataavoq, soorluttaaq tapersersortinngorniarneq pillugu Peqqissaanermik Ilinniarfimmi nuna tamakkerlugu ataatsimiisitsinermi peqataasoq.

Ilaqutariinnermut Immikkoortortaq "Det nationale sorgcenter"-imik ataatsimeeqateqarpoq.

2.3.2 Nunaqarfinnut angalanerit

Ilaatigut Ilaqutariinnut Kiffartuussivik angalaqitigisarlugu, 2018-ip ingerlanerani nunaqarfiit pingasuusut arlaleriarlugit tikinneqarput. Tikeraarnerni assigiinngitsutigut nunaqarfimmi innuttaasunut oqalugiartoqarluniluni aqqqissuussisoqarpoq.

Itillimi Sarfannguanilu suliniutit pinaveersaataasut ingerlanneqarput, soorluttaaq nunaqarfinni taakkunani marluusuni ilaqutariinnik isumasioqatigiisitsisoqartoq.

2.3.3 Maniitsumi meeqqat inuusuttullu

MIO-p nalunaaarusiaanut malitseqartitsilluni kiisalu Meeqqat tapersersorneqartarnerat pillugu inatsisartut inatsisaat nutaaq 2017-ip qiteqqunnerani atuutilersinneqartup kingunerisaanik, tulliuuttut immikkut sammineqarput:

- Angerlarsimaffiup avataanut inissinissat pinngitsoortinniarnilugit siusissumik iliuuseqarneq, pinaveersaartitsinerlu
- Angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasut angerlartinneqarnissaannik, matumani angajoqqaarsianik nakkutilliineq kiisalu nutaanik angajoqqaarsianngortitsinissanik suliaqarneq.

2018-ip ingerlanerani meeqqat 38-t Namminersortutik Oqartussat ulloq unnuarlu angerlarsimaffiutaannut, namminersortut ulloq unnuarlu angerlarsimaffiutaannut imaluunniit angajoqqaarsianut imaluunniit inuutissarsiuutigalugu angajoqqaarsianut inissinneqarput.

Killiffik	2018
Ilaqutariinnut innuttaasunullu immikkut pisariaqartitsisunut tunngatillugu suliat Ilaqutariinnermut Isumaginninnermullu ataatsimiititaliamut saqqummiunneqartut	12
Meeqqat angerlarsimaffiup avataani ilaqutariinnut inissinneqartut	31
Namminersortutik Oqartussat ulloq unnuarlu angerlarsimaffiutaannut inissinneqartut	1
Namminersortut ulloq unnuarlu angerlarsimaffiutaannut inissinneqartut	6

2.4 Ilaqutariinnut Kiffartuussivik Inerisaavillu

2.4.1 Sisimiut

Ilaqutariinnermut Kiffartuussivik angajoqqaanut perorsaaneq attaveqatigiinnerlu pillugu pikkorissartitsivoq, soorluttaaq Meeqgerisut suleqatigalugit MANU pillugu suliniutit pillugit pikkorissartitsisoq.

Aliasunneq Nalaassinerlunnerlu pillugit ataatsimiittoqarpoq, soorluttaaq imminut toquttoqarsimatillugu, tassanngaannartumik toqukkut qimaguttoqarsimatillugu, ilaqutariinnilu ajutoortoqarsimatillugu naapititsisoqartarsimasoq.

Imigassartaqaangitsumik inuuneq immikkut sammillugu, "Brugseni" suleqatigalugu aqqissuunneqarpoq. Ilaatigut inissiatileqatigiiffik INI-lu suleqatigalugit meeqqat atuarfiani atuartut angerlarsimaffiminni ilungersuuteqartunut, silami sammisassat soorlu qaqqasiomerit, pisuttuernerit pinnguernerillu il.il. aallaavigalugit aqqissuussineq.

Sapaatip akunnerisa naanerini miljøarbejderit meeqqanik illoqarfimmut alakkarterisarput. Taamaakkaluartoq meeqqat pillugit pisoqarnikuunngilaq.

Folketing-imi Isumaginninnermi ataatsimiititaliamit, borgmesterimit kiisalu Ilaqutariinnermut Isumaginninnermullu Ataatsimiititaliamit Ilaqutariinnut Kiffartuussivik pulaarneqarpoq.

"Pisiffik" aamma "Brugseni" suleqatigalugit pisiniarfinni innuttaasunut paasisitsiniaasoqarpoq, tamannalu innuttaasunut iluatsilluartumik ingerlanneqarsimalluni.

Ukiunik qulinngortorsionermut atatillugu ilisarnaatissamik unammisitsineq. Ilaqutariit immikkut eqitaartut ilisarnaasiullugu aajuna ajugaasoq, qalipaallu aappalaartoq asanninnermik, tatigeqatigiinnermillu takutitsilluni.

2.4.2 Maniitsoq

Oqallinnerpaaluit sammisassaqartitsinerillu assigiinngitsorpaaluit soorlu imminut ikiornissamut suleqatigiit, annilaanganeq, najugaqaqatigiiffinni sulisunut ikiuigasuarneq attaveqaqatigiinnerlu pillugit, pujortarunnaarsitsiniarnerit, nappaassuarlu pillugu nunarsuarmi ullorititaa pillugit Inerisaavik aaqqissuussivoq. Ikiaroomartoq pillugu Pilersitsivimmi atuartunut oqalugiartoqarpoq, malitsigisaanillu "Ikiaroomartoq naaggarpara" innuttaasunut oqalugiaatigineqarluni.

Ukiup ingerlanerani innuttaasut siunnersorneqarusullutik ilitsersorneqarusullutillu saaffiginnittut 300-t missaanniipput. Perorsaanermi nalornissuteqarneq aamma timikkut tarnikkullu persuttaasarneq pillugu nalornissuteqarneq pillugit saaffiginnittoqartarpoq.

Inerisaavimmi atorfiit akuerisaasut quliupput, taakkulu ukiup ingerlanerani pikkorissarnernut, ilinniaqqinnernullu peqataallutik.

Inuusuttunut najugaqaqatigiiffik ukiup ingerlanerani, ilaatigut "Ikiaroomartoq naaggarpara" pillugu sapaatip akunnerani aaqqissuussinermi illoqarfimmi takussaavoq.

2.4.3 Pisortanit ikiorsiissutit – Sisimiut

2018-imi suliffissaaleqisut katillugit 2.509-upput. Taamaakkalaurtoq taakkunannga arlalippasuit ukiup ingerlanerani ataasiaannaratik suliffissarsiorlutut naqitsissimallutik. Suliffissaaleqinermi pisortanit ikiorsiissuteqartitsisoqartarpoq.

Suliffissaaleqillutik ataasiaannaq suliffissaaleqisutut naqitsissimasut suliffissaaleqisut amerlassusiinut ilaapput. Sivisuumik suliffissaaleqisut ikinnerupput.

Suliffissaaleqisut arlaqartut 2018-ip ingerlanerani "VM"-imut (ilitsersuineq kajumissaarinerlu) peqataapput.

Matchgruppinit inississuilluni 2018 tamakkerlugu suleqatigiissitaaq Majoriarlu ataatsimeeqatigiittarput.

Pisortanit ikiorsiissutilerisut, tarnip nappaataallu pillugit sygeplejerskilu qaammatikkaarlutik ataatsimeeqatigiittarput.

Innuttaasut pisortat ikiorsiissutaannik pisartagaqartut pillugit qanoq pitsaanerpaamik suleqatigiittoqarsinnaanera pillugu 2018-ip ingerlanerani Grønlandsbanken arlaleriarluni ataatsimeeqatigineqarpoq.

Innuttaasunik ataatsimiisitsinerit, innuttaasullu pineqartut budgetkontomik pilersitsinissaat immikkut sammillugu, ataatsimeeqatigiittarnerit 2019-imi ingerlateqqinneqassapput.

2.4.4 Pisortanit ikiorsiissutit - Maniitsoq

2018-imi Maniitsumi agguqaqatigiissillugu pisortat ikiorsissutaannik ikiorserneqartut 325-upput, imappoq, innuttaasut suliffissaaleqisut nalunaarsortissimasut. Pisariaqartitsineq aallaavigalugu pisortanit ikiorsiissutit

piffissami sivikinnerusumi sivilunerusumiluunniit ikiorsiissutigineqartarput. Tamatuma saniatigut katsorsartinnermut atatillugu innuttaasut 28-t kaasarfimmioqartinneqarsimapput.

Innuttaasunut taakkununga pitsaanerusumik ikiorsiisoqarsinnaaqullugu, illup iluani suleriaatsit immikkut isiginiarneqarsimapput, matumani qaammatikkaarlutik ataatsimiittarnerni Majoriaq peqataatinneqartarnera ilanngullugu.

2.4.5 Aningaasaqarnerup ineriartornera

Ingerlatsineq Atuiffeqarfiit 40, 41, 43, 44, 45, 46 aamma 49	2016	2017	2018
	Mio. kr.		
Missingersuutaqaartut	74.9	85.8	83.4
Missingersuutit iluarsisat	84.7	84.1	92.2
Atuineq	79.9	74.9	81.5
Atuivallaarneq (+) / Atuinikinneq (-)	-4.8	9.2	-10.7

2.5 Innuttaasut innarluutillit

2.5.1 Sisimiut

Sullissisut septembarip qaammataani nuna tamakkerlugu innarluutilinnut centerimi "Pissassarfimmi" "Innarluuteqarneq, kinguaassiuutillu atorineqartarnerat" pillugu pikkorissaanermut peqataapput.

"Pissassarfiup" ammarnerata kingorna, "kommunit tamagiisa siunissami suleqatiginissaat" pillugu isumasioqatigiisitsinermi ilaqutariinnermut pisortaq peqataavoq. Qeqqata Kommunian misiliutigalugu innuttaasunik innersuussinerit ingerlanneqarput.

"Nalitussutsit uppersaruk"-mik taallugu inuttut ineriartorneq pillugu modulikkaartumik pikkorissaanermut, sullissut immikkoortortaqaqarfinilu aqutsisut pikkorissaanermut peqataapput, taannalu 2019-imi ingerlateqqinneqassalluni.

"Tilioq"-mi innarluutillit illersuisuat ataatsimeeqatigineqarpoq. "Qeqqata Kommuniani piginnaasamikkut appasissunut neqeroorut" pillugu "Tilioq"-p aqaqqissugaanut ilaqutariinnermut pisortaq peqataavoq.

Innarluutilinnut inissiat nutaat 16-it 2018-ip naanerani nuuffigineqarsinnaanngorput.

Kalaallit Nunaanni Danmark-imiluunniit ulloq unnuarlu angerlarsimaffinnit angerlartitsinissamut periarfissat suli misissorneqarput.

Innarluutilinnut immikkoortortaqaqarfik najugaqaqatigiiffimmik Pisoq-mik, innarluutilinnik aamma sullissisuusumik pitsaasumik eqeersimaartumillu suleqateqarpoq.

Innuttaasut innarluutillit qitiutinneqarnissaat isiginiarneqartussaammat, suleqatigiinneq 2019-imi suli nukittorsarneqassaaq.

Sullissisut PISOQ-milu sulisut sapaatip akunnikkaartumik ataatsimiittarput, tassanilu innuttaasut immikkoortortaqaarfinit taakkunannga marluusunit sullinneqartartut pillugit unammillernartut, Aasiannilu immikkut atuarfimmit angerlartinneqartussat ilanngullugit ataatsimiissutigineqartarlutik.

Annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu inatsisartut peqqussutaat naapertorlugu 2018-imi ikiorserneqartartut katillugit 150-iupput.

2.5.2 Maniitsoq

Innarluutilinnut inissiat nutaat pingasunik initallit sisamat, marlunnillu initallit aqqaneq-marluk naammassereerput. Timikkut innarluutillit naapittarfiat "Naapiffik", Neriusaami ulluunerani ornittakkamut kaputartuullugu atorluarneqartarpoq.

Suliffimmi pingaartitat pillugit Innarluutilinnut immikkoortortaqaarfinni sullissisunut, najugaqaqatigiiffinni sulisunut kiisalu tapersersortinut Nanok Akademi suleqatigalugu pikkorissaasoqarpoq. Tamatuma ilaatigut kingunerisaanik suleqatigiinneq siammasinnerulerpoq, sulisullu akorniminni tatigeqatigiinnerat annertusilluni. Ukiup ingerlanerani Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiit Kattuffiat Danmark-imi pikkorissaasoq avataanit tikisitaq suleqatigalugu, innarluutillit peqqinnarnerusumik nerisaqarnissaat, aalanerunissaallu pillugit sammisassaqaartitsipput. Kommunimi innarluutilinnut immikkoortortaqaarfimmi sullissisut 16-it peqataapput. Sulisut inuttut ineriartornissaminnik pisariaqaartitsisunut immikkut ittumik pikkorissaasoqarpoq.

PISOQ/Sannavik Illersugaq:

Kingumut ukiumi matumani innuttaasunut arlalinnik sammisassaqaartitsipput kiisalu sulisut pikkorissaanernut arlalinnut peqataallutik. Asimi illuaqqamiipput, atuisullu ineriartormikkut kingusissut tarnimikkullu nappaatillit katsorsaatitorminnut tapertaliullugu perorsaanikkut sullinneqarneminnut atatillugu pinngortitamiinnertik iluaqutigaat.

Asimiinnerminni piniarlutillu aalisartarput, pisaminnillu panertitsillutillu pujoorisarlutik.

Kangerlussuarmi Sermersuarmut feriartarneq/piniariartarneq, ukioq manna 30-nik peqataasoqarluni aamma ingerlanneqarpoq. Sila atoruminarpallaanngikkaluartoq tamanit pissarsiffiullaqaaq.

"Issittumi ikiueqqaarneq" aamma "ikuallattoqaratarsinnaaneranik pinaveersaartitsineq" ilaatigut pikkorissaassutigineqarput. Tamatuma saniatigut Danmark-imi Dansk Handicapidræfimit aamma Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiit Kattuffianit pikkorissaasoqarluni, innarluuteqarluni timersorneq pillugu pikkorissaasoqarpoq.

2.5.3 Aningaasaqarnerup ineriartornera

Maniitsoq / Sisimiut		
Killiffik	2017	2018
Siulittaasup aalajangiineri ilanngullugit suliat innarluutilinnut tunngasut Ilaqutariinnermut Isumaginninnermullu ataatsimiititaliamut saqqummiunneqartut	17	3
Danmark-imi ulloq unnuarlu angerlarsimaffinni najugaqartitat	9	10
Nunatsinni ulloq unnuarlu angerlarsimaffinni najugaqartitat	12	13
Najugaqatigiiffiit amerlassusaat	10	3
Najugaqatigiiffinni najugallit	30	11
Tapersorteqarlutik namminneq ineqartut	41	65
Meeqqat tapersorteqartinneqartut	11	8
Innuttaasut illersukkamik suliffeqartut	56	49
Najugaqatigiiffiit utoqqarnut immikkoortortamut atukkiussat	1	-

Ingerlatsineq - Atuiffeqarfik 48	2016	2017	2018
	Mio. kr.		
Missingersuutaaqqaartut	89.3	82.1	79.2
Missingersuutit iluarsisat	80.1	84.3	84.5
Atuineq	78.4	90.4	84.8
Atuivallaarneq (+) / Atuinikinneq (-)	-1.7	-6.1	0.3

2.6 Utoqqaat

2.6.1 Sisimiuni Utoqqarnut Immikkoortortaqqarfik

2018-ip naanerani utoqqaat pisinnaanerusut inissiaannut inissamik utaqqisut 68-iupput, taakkunanngalu arlallit aapparillutik. Utoqqaat Angerlarsimaffiani inissamik utaqqisut 32-upput.

Utoqqarnut pisinnaanerusunut inissiat nutaat, utoqqaat angerlarsimaffiatu allilerneqarnera 2016-imi atulerneqartoq, ullutsinni utoqqaat napparsimareernerme kingorna nakkutigineqarlutik napparsimmavimmiittariaqartunut annikillisaataavallaanngillat.

Akiliuteqarluni napparsimmavimmiittinneqartariaqarsimasut 2018-imi naatsorsuutigisamit amerlanerusimapput. Napparsimmavimmi uninngatitanut akigititat 2018-imi januaarip allaqqaataani 50 procentimik qaffaavineqarput.

Utoqqat, siusinaartumik pensionisiallit, innuttaasullu innarluutillit napparsimmavimmi timigissaasumit pillorissaasumiillu iltersorneqarlutik, sapaatip akunneranut ataasiarlutik Sisimiut Timersortarfiani eqaarsaarsinnaasarput.

Utoqqarnut, siusinaartumik pensionisialinnut, innuttaasunullu innarluutilinnut Sisimiut Timersortarfiani juullerpalaartitsisarneq ukioq manna aamma iluatsilluarluni 300-t missaanni peqataasoqarpoq.

2018-imi decembarip 31-ani Sisimiuni nunaqarfiinilu siusinaartumik pensionisialittut nalunaarsorneqarsimasut 207-iupput, pensionisialittullu nalunaarsorneqarsimasut 458-iullutik.

2.6.1.1 Angerlarsimaffimmi ikiortit

Angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsineri ulloq unnuarlu ikiorteqartitsineq pillugu atuilluartuunissamik suliniut aallartinneqarpoq. Sisimiuni Maniitsumilu utoqqarnut immikkoortortaqaarfiit, suleqatigisallu allat suleqatigalugit suliniut ingerlanneqarpoq, matumani utoqqarnut atugassarititaasut namminneq takullugit takusinnaasimallugit, "Issittumi utoqqalineq" pillugu Københavns Universitet aamma suleqatigineqarluni.

"Arctic Sounds"-imi nipilersortut ukioq manna Niviarsiat ataatsimoortarfiani, utoqqaat peqatigiiffiannilu tusarnaartitsipput.

Innuttaasut angerlarsimaffimmini ikiortariallit suli amerliartuinnartut angerlarsimaffimmi ikiortit malugaat. Tamatuma kingunerisaanik 2018-imi novembarip qaammataani ulloq unnuarlu angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsinermik pilersitsisoqarpoq. Isumaginninnermi, peqqissaanermilu ikiortit marluk ulloq unnuarlu angerlarsimaffimmi ikioreqartitsineri sulisarput.

Innuttaasut/angerlarsimaffiit 149-t 2018-imi angerlarsimaffimmi ikiorteqartinneqarput.

2.6.1.2 Utoqqaat Angerlarsimaffiat Qupanuk

Aaqqissuussinerit taaneqarsinnaasut tassapput Taserlimmi takutinneqartoq "Akunnerit", ulluunerani ornittakkami qanigisanut ullorititaq kiisalu Maniitsumi Utoqqaat Illuata aaqqissugaa "Neriusaaq Winter Games".

Utoqqaat Angerlarsimaffiata ukiunik 35-nik nalliuttorsiomeranun atatilugulu, ilisarnaatissamik nutaamik Sisimiuni innuttaasut unammisinneqarput. Unammisitsineri kusanarluinnarluni ajugaassutgiineqartoq aana:

Tamatuma saniatigut ukiup ingerlanerani iluatsilluartunik najugaqartunut qanigisaannullu aaqqissuussinerit arlaqartut ingerlanneqarput.

2.6.2 Maniitsumi Utoqqarnut Immikkoortortaqaarfik

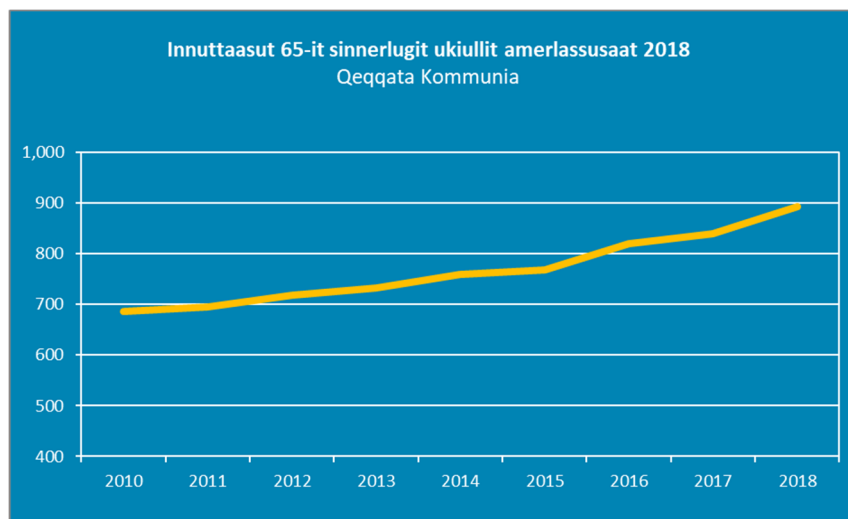
Utoqqarnut pisinnaanerusunut inissiat annertuumik soqutigineqarput, inissamillu utaqqisut massakkut 20-t missaanniillutik.

Ukiup ingerlanerani Neriusaaq iluatsilluartunik arlalinnik, soorlu Neriusaaq Winter Games aamma nuniagiarnermik aaqqissuussivoq.

Neriusaami café nutaaq ammarpoq, taannalu Peqatigiiffik Neriusaaq suleqatigalugu inngerlanneqarluni.

Neriusaami sulisut illoqarfimmi nunaqarfinnilu innuttaasunut, puigortunngorneq pillugu oqalugiarpot.

Inuummarissaasutut pikkorissarnermut sulisut ilaat peqataapput - taassumalu kingunerisaanik ullaat tamaasa sulisut tamarmik ullaakkut eqaarsaartinneqartarlutik. Najugaqartut kajumittut soorunalimi peqataasinnaapput. Tamatumani sulisut akornanni sulinngitsoortarnerit annikillisinniarlugit ataatsimoonissamik pilersitsinissaq, timilu atorlugu sammisaqartarnissaq siunertaavoq.

2.6.3 Aningaasaqarnerup ineriartornera

Killiffik	2018
Suliat utoqqarnut tunngasut Ilaqutariinnermut Isumaginninnermullu ataatsimiititaliamut saqqummiunneqarsimasut	3
Suliat siusinaartumik pensionisianut tunngasut Ilaqutariinnermut Isumaginninnermullu ataatsimiititaliamut saqqummiunneqarsimasut	14

Ingerlatsineq Atuiffeqarfik 47	2016	2017	2018
	Mio. kr.		
Missingersuutaappaartut	63.3	67.9	70.5
Missingersuutiit iluarsiat	65.5	69.9	75.4
Atuineq	62.9	68.4	74.4
Atuivallaarneaq (+) / Atuinikineq (-)	-2.6	1.5	-1

2.7 Suliffissaqartitsiniarneq

2.7.1 Sisimiut

2.7.1.1 Piginnaangorsaaneq - Majoriaq

Aasaanerani atuangiffeqarnerup kingorna FA-mi atualertut 64-iupput, taakkunanngalu marluk FA-mi atuarnissaminut suli piareersimannginnamik Nutaaliorfeeqqamut nuullutik.

Ukiut siulii assigalugit ukiakkut atuartoq ataaseq Danmark-imut højskoleriarluni aallarpoq.

2.7.1.2 Nutaaliorfeeraq - Sisimiut

Nutaaliorfeeqqami atuagarsornerunngitsumik ingerlatsinermi 2018-imi juunip qaammataata tungaanut atuartut katillugit 27-upput. Septembarimi holdi nutaaq 24-nik atuartoqartoq aallartippoq.

Oquk, atuartitsivissanillu naleqquttunik amigaateqarneq patsisaalluni, Nutaaliorfeeqqami atuartut ukiup ingerlanerani nuupput.

2.7.1.3 Ilinniartunut ilitsersuineq – Sisimiut

Majoriami ilinniartunut ilitsersuisut marluupput. Innuttaasut ilinniarusuttut Kalaallit Nunaanni, nunaniluunniit allani ilinniarusuttut tamagiisa siunnersorlugillu ilitsersussallugit suliassaraat. Kingusinnerpaamik qinnuteqarfissap marsip aallaqqaataani qaangiunnerani, qinnuteqaatit 241-t figuneqarput. Sisimiuni inuutissarsiorsinnaalernissamut ilinniartut ukiup naanerani 150-iupput. Aatsitassanut ilinniarfimmi Kiisalu Kalaallisuuliornermik ilinniarfimmi ilinniartut ilanngunneqanngillaq. SULLISSIVIK aqqutigalugu qinnuteqaatit qassit nassiunneqarsimanersut kisitsisaatigineqanngilaq.

2.7.1.4 Ikorfartorteqarnermut suliniut

Majoriami (FA) Nutaaliorfeeqqamilu oqaloqatiginninnernik ilitsersuinerinillu suliaqartartussaalluni, ikorfartorteqarnermut suliniummik aalajangersimasumik aqutsisoq 2018-imi ataasiuvoq. 2018-ip ingerlanerani ikorfartortit marluk suliniummi suleqataapput. Suliassat taamak amerlatiginngitsut erngeluni paasinarsimmat ikorfartortit ikilisinneqarput, ikorfartorteqartitsinermilu suliniut marlunnik aalajangersimasumik atorfeqartitsinikkut ukiup sinnera ingerlanneqarluni.

Ikorfartortit 2018-ip ingerlanerani ilaatigut inuusuttunut 15-it 23-llu akornani ukiulinnut aqqqissuussinerani, inuusuttut 16-it inuttut ineriartorneq pillugu aqqqissuussineranut peqataapput.

2.7.1.5 Suliffissaaleqisut – Sisimiut

Sisimiuni nunaqarfiinilu suliffissaaleqisut qaammammumt agguaqatigiissillugit 209-usarput. 2017-imut sanilliullugu qaffariaat 6,5 procentiuvoq. Sarfannguup eqqaani umiarsuarmik tunitsivilisoqarsimanera qaffariaammumt patsisaavoq.

Sarfannguit eqqaassanngikkaanni ukiup siulianut sanilliullugu ukiup ingerlanerani suliffissaaleqisimasut ikinnerujussuupput. Tamanna ilaatigut 2018-imi Royal Greenland piffissami siviunerusumi angerlartitsisarsimanginnera patsisaavoq.

2.7.1.6 Pikkorissaanerit - Sisimiut

2018-ip ingerlanerani suliffissaaleqisut 140-t missaanniittut, taakkunanga nunaqarfinit sisamat, pikkorissarnernut assigiinngitsunut peqataapput.

Suliffissaaleqisut ilinniarsimanerat aallaavigalugu pikkorissartitsinerit ingerlanneqarput. Suliffeqarnerup tungaatigut siunissami piumasarineqartut kissaatigineqartullu naapertorlugit, suliffissaaleqisunik piginnaanngorsaanissamik pikkorissarnerit aallaaveqarput.

Killiffik	2018
Suliat suliffeqarnermut attuummassuteqartut Inuutissarsiutinut	
Takornariaqarnermullu ataatsimiititaliamut saqqumiunneqarsimasut	15
Sisimiuni ilinniartut inaasa amerlassusaat	70
Maniitsumi ilinniartut inaasa amerlassusaat	26

2.7.2 Maniitsoq

2.7.2.1 Piginnaangorsaaneq – Majoriaq

Majoriami piginnaangorsarnissamik qinnuteqaatit 43-t figuneqarput. Taakkunannga 34-t FA-mi atualerput. Atuartut qulingiluat 9 FA-mi ukiup aappassaa atualerput.

Qinnuteqartunit 43-sunit ataaseq karakteriminik qaffassaasariaqarsimanngilaq. Pineqartoq ilinniarfinnut allanut qinnuteqassasoq siunnersorneqarpoq. Qinnuteqartut tallimat TNI-flex-imut, GUX-imut højskolimullu qinnuteqarput, atulerlutillu. Ataaseq Danmark-imut nuuppoq, aallartinginnerminilu suliffigisimasani nangeqquillugu.

2.7.2.2 Pilersitsivik – Maniitsoq

Atuagarsornerunngitsumik Pilersitsivimmi qulingiluat sannavimmi, arfinillilu igaffimmi atualerput. Atualernermi atuartut ataqatigiinnerulennissaat siunertarlugu, aallaarsimaartinneqarput.

Sannavimmi atuartut 2018-ip ingerlanerani heliportitoqqami nasiffissaq suliaraat, soorluttaaq utoqqarnut pisinnaanerusut inissiaannut mikinerusunik quissaliortut. Suliniutit taakku marluk, Teknikkimut Avatangiisinullu Immikkoortortaq suleqatigalugu suliarineqarput.

2.7.2.3 Ilinniartunut ilitsersuineq – Maniitsoq

Piffissaliussap 2017-imi marsip aallaqqaataani qaangiunnerani GUX-erniarlutik, allatigullu ingerlariaqqiffissatut ilinniarfinnut qinnuteqaatit 138-t figuneqarput. Inuutissarsiorsinnaalennissamut ilinniarfinni atualertussatut tigutillattaapput, qinnuteqaatillu ukiup ingerlanerani figuneqallattaajuarlutik.

Majoriami (FA) Nutaaliorfeeqqamilu oqaloqatiginninnernik ilitsersuinernillu suliaqartartussaalluni, ikorfartimik atorfinitsitsisoqarpoq.

2.7.3 Suliffissarsiuussisarfik - Majoriaq

2.7.3.1 Piginnaangorsaaneq

2017-imi piginnaangorsarlutik aallartinnikut ukiup aallartinnerani 22-upput kiisalu marluk Knud Rasmussenip Højskoliani piginnaangorsartut marluullutik, taakkunanngalu pingasut FA-mi pikkorissarluni aallartippoq, ataaserlu inuutissarsiorsinnaalennissamut ilinniarfimmi ilinnialerluni.

Aqqutissiuussinerit kajumilersitsiniarnissallu marluk 2018-imi ingerlanneqarput, allartittunilu siullermi arfineq-pingasunik peqataasoqarpoq, tullissaanillu qulinik peqataasoqarluni.

Ilitsersuinissami kajumilersitsinissamilu ilitsersuisusaaq ataaseq oktobarip aallaqqaataani atorfinitsinneqarpoq.

2.7.3.2 Suliffissaaleqisut

Maniitsumi nunaqarfiinilu suliffissaaleqisut qaammammut agguaqatigiissillugit 204-sarput. 2017-imut sanilliullugu aalisakkerivimmi tunisassiassanik amigaateqarnermi sulisunik sivikitsuinnarmi angerlartitsisarsimagaluartut 3,1 procentimik appariaateqarput, aalisakkerivinniillu angerlartinneqarsimasut ulloq ataaseq, imaluunniit tunisassiassanik amigaateqarnerup nalaani suliffissaaleqisutut nalunaarsortittarput.

2.7.3.3 Piginnaangorsaaneq - Maniitsoq

2018-imi piginnaangorsartittut 13-iupput, taakkunanngalu ataaseq FA-mi pikkorissaqqilluni aallartippoq. Piginnaangorsartut arfineq-marluk 2018-p ingerlanerani uniinnarput, pingasullu ukiuni marluusuni piginnaangorsarnerminnik naammassillutik. 2017-imi 25-nik piginnaangorsartunngortitsinissaq anguniagaagaluarpoq, sulisunilli amigaateqarneq patsisaalluni anguniagaq anguneqanngitsoorpoq.

Ukiup ingerlanerani 35-t aqutissiuutsinnissamut, kajumilersitsinissamullu aggersarneqarput. 27-t peqataapput, taakkunanngalu 19-t naammassillutik. Taakkunannga 19-iusunit aqqaneq-marluk piginnaangorsarlutik aallartippot.

Aqutissiuussisussaq kajumissaarisussarlu atorfinitsinneqarpoq. Suliffeqarfinnut attaveqarnerunissaq taassuma sulissaraa.

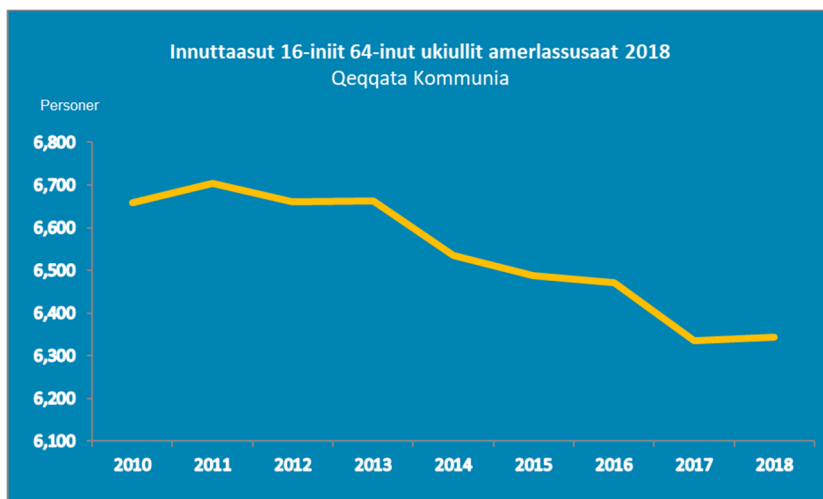
2.7.3.4 Pikkorissaanerit - Maniitsoq

2018-imi 19-it pikkorissarnernut peqataapput, taakkuanga marluk nunaqarfinneerlutik.

Ilisarititsineq	2018
Maniitsumi Piareersarfimmi atuartut amerlassusaat	24
Pilersitsivik – Sannavik & Igaffimmi atuartut amerlassusaat	17
Maniitsumi ilinniartut inaasa amerlassusaat	26

2.7.4 Aningaasaqarnerup

Ingerlatsineq Atuiffeqarfiit 34, 35 aamma 38	2016	2017	2018
	Mio. kr.		
Missingersuutaaqqaartut	14.7	14.5	14.6
Missingersuutit iluarsisat	14.2	14.4	14.6
Atuineq	12.4	10.9	15.4
Atuivallaarneq (+) / Atuinikineq (-)	1.8	3.5	0.8

Kommunimi innuttaasut "sulisinnaasut" 16-it 64-illu akornanni ukiullit 2011-miilli 300-t missaannik ikilinkuupput.

2.8 Inuutissarsiutit

Suliffeqarfiit namminersortut amerlineqarnissaat Qeqqata Kommuniata suli sulissutigaa, kommunillu suliassaatini ukiorpaalussuannigortuni namminertunut suliariumannittussarsiuunnikuullugit. Kommuni 2018-imi Arctic Circle Business-imut (ACB), ukiuni sisamani atuuttussamik sullissinissamik isumaqatigiissusiorpoq.

Kommuni pitsaasumik aningaasaqarluni suli ineriartortinneqarnissaanut, aalisarneq, takornarialerineq aatsitassarsiorterlu suli tunngaviupput.

2.8.1 Aalisarneq

Aalisakkeriviit Qeqqata Kommuniani angerlarsimaffeqartut tassaapput

- Royal Greenland A/S, aalisakkanik, raajanik assagiarsunnillu nioqqutissiortoq
- Maniitsoq Fish ApS, aalisakkanik nioqqutissiortoq kiisalu
- Lilleholm Food ApS, Kalaallit Nunaanni nioqqutissanik nioqqutissiortoq.

2017-imi raajat 13.523 tonsit tunineqarput, 2018-imilu qaffariaateqarluni 14.687 tonsit tunineqarlutik.

Saarullit 9.879 tonsit, qaleralliillu 964 tonsit tunineqarput.

2017-imi nipisaat suaat 1.403 tonsit tunineqarput, 2018-imilu qaffariaateqarlutni 1.674 tonsit tunineqarlutik.

Qeqqata Kommuniani aalisakkerivinnut 2018-imi raajat, aalisakkat, suaat, assagiarsuillu katillugit 27.704 tonsit tunineqarput. Aningaasanngorlugu 200 mio. koruunit missaat.

Qeqqata Kommuniani tunitsivik nunami imaanilu miluumasunik soorlu tikaagullinnik, puisinik, tutunuk, umimmannillu nioqqutissiortarpoq.

Maniitsumi Sisimiunilu aalisartut piniartullu peqatigiiffiinit, hotelinit, Pisiffik/Brugseni-mit peqataasoqarluni, Sisimiuni tuniniaaviup siunissaa pillugu isumasioqatigiissutsisoqarpoq.

2.8.2 Takornarialerineq

Qeqqata Kommuniani misigisassarsiorluni takornarialerinerup suli ineriartortinneqarnissaa, "Destination Arctic Circle"-p (DAC) anguniagaraa. Taamaattumik takornarialerisutut ingerlatat ineriartortinneqarnissaannut soqutiginninneq annertusikkumallugu nunatamik immikkut atuisinnaanermut akuersissuteqarnissaq kommunip anguniarnikuuaa, maannamullu ilaatigut kuunnut eqaloqarfinnut, tammajuitsussarsitsiniartarfiillu immikkut atuisinnaanermut akuersissuteqarfiginikuullugit, tullinnguullugulu sisorariartitsivinnut immikkut atuisinnaanermut akuersissutit.

2018-imi annertuumik suliniutigineqarsimasuni taaneqarsinnaasut tassaapput

- Aasivissuit – Nipisat UNESCO

matumani Aasivissuit – Nipisat nunarsuarmioqatigiinnut kulturikkut Inuit piniartarfiattut kingornussassanngortinneqarpoq

- Umiarsuit takornariartaatit

matumani katillugit umiarsuarnit takornariartaatinit 108-nik tikittunit takornarissat 29.170-iupput, 2017-imumlu sanilliullugu takornarissat 62 procentimik amerleriarput, umiarsuillu takornariartaatit tikittut 14-inik amerlanerullutik

- Polar fish

matumani aatsaat taamak isertoqartigaluni 2018-imi ingerlanneqarnerani isertut 1.800-t sinneqarput. Polar fish ukioq allortarlugu Sisimiuni ingerlanneqartarpoq.

Arctic Circle Business aamma 2019-imit 2022 tikillugu atuuttussamik takornarialerineq pillugu 2018-imi periusissiorpoq. Takornarialerineq pillugu periusissiornikkut, misigisassat nutaat ataatsimoorluni ineriartortinneqarnissaat, takusassaaqissullu tikikkuminarsarneqarnissaat siunertarineqarpoq. Periusissiaq iluatsissappat, immikkoortortamik (DAC) attassuteqaataalluni attaveqaqatigiineq pitsaasoq ingerlalluarterlu pigineqartariaqarput.

2.8.3 Aatsitassalerineq

Nunat assigiinngitsut akornanni suliffeqarfiit marluk Qeqqata Kommuniani aatsitassalerinermi misissuillutillu, aatsitassanik piiaapput.

Canadamiut suliffeqarfiutaat North American Nickel Inc. kanngussanik, nikkiliniq, kopolt-inik, platininillu ujaasinissaminut pingasunik akuersissutaateqarpoq, og platingruppe elementer. Maniitsup kujammut-kangisissortaani aatsitassanik ujaasippat. Misissugassanik tigusinissaminik, nunallu sananeqaataata nunap assinganut titartarneqarnissaanik kiisalu akuersissuteqarfimmi pingasuusuni qillerinissaminnik qaartiterinissaminnillu suliffeqarfik aamma pilersaaruteqartoq. Akuersissuteqarfiusunut

pingasuusunut agguataaqqasunik 32-55-inik suliffeqarfik sulisoqarsinnaassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Hudson Resources Inc., aamma canadarmiut suliffeqarfiutigisaat, Kangerlussuup kitaa-tungaani Naajaani anorhorsit-imik paaanissaminut aamma akuersissutaateqarpoq. Suliffeqarfik 2017-imi aqqusinniorluni talittarfiliirlunilu paaanissaminut piareersarpoq. Tunisassiornissamut atortussat sanaartukkallu tamarmik 2018-imi napparneqarput. Tunisassiorneq aallartippat, 20-30-t sulisorineqarsinnaassasut naatsorsuutigineqarpoq.

Suliffissarpaalunnik kinguneqarluni, taamaalillunilu akileraarutigut isertitaqaataaffiulluni, Hudson Resources ukiorpaalunni paaaveqarsinnaanissaanik Qeqqata Kommunian naatsorsuuteqarpoq.

2.8.4 Aningaasaqarnemup ineriartornera

Ingerlatsineq Atuiffeqarfik 37	2016	2017	2018
	Mio. kr.		
Missingersuutaqqaatut	6.1	6.2	6.2
Missingersuutit iluarsisat	6.1	6.2	6.2
Atuineq	4.1	5.6	5.9
Atuivallaarneq (+) / Atuinikineq (-)	-2	0.6	-0.3

2.9 Sisimiuni Kulturi Sunngiffillu

"Qeqqata Kommuniani meeqqat inuunerissut" pillugit kommunip akimortumik suleqatigiissitaani sulisut suleqataapput. Kulturikkut sunngiffimmi suliaqarlutik suliffeqarfiit tamarmik suliaqarnerminni ataatsimooqaatigiinnerup, pinaveersaartitsinerullu siuarsarneqarnissat immikkut sammivaat.

2.9.1 Sisimiut

Inuusuttunut sukisaarsaartarfik "Sukorsit" meeqqanut inuusuttunullu 200-nut inissaqartitsivoq, ulluinnarnilu meeqqanik inuusuttuniillu 70-it missaanniittunit orninneqartarluni. Sulisut arfineq-marluupput, 2. klassimiillu atuartunut sukisaarsaartarfik sammisassanik neqerooruteqartarluni. ADHD, autisme kiisalu Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsit pillugu pikkorissaanerit peqataaffigineqarput. Tamatuma saniatigut assersuutigalugu Allorfik suleqatigalugu, pinngitsuusinnaajunnaarsimaneq, ikiaroorartoq il.il. qulequtsiullugit inuusuttunut sammisassaqaartitsiniutit pinaveersaataasut arlallit ingerlanneqarput.

2.9.2 Qooqa Kangerlussuaq

Sukisaarsaartarfimmi nalinginnaasumik sammineqartartut soorlu bordtennis, billard, nerrivimmi arsaarneq, airhockey, qarasaasiaq, internetsi og spil-illu saniatigut, aalajangersimasumik ammasarfeqarluni sannavik ammatinneqartarpoq, sukisaarsaartarfiullu nipilersortarfiani appisimaaqatigiittoqartarluni. Siunissami Kangerlussuarmi appisimaartarnissaq, cd-millu immiussinissaq siunertaralugu, sukisaarsaartarfimmi nipilersortartoqatigiinnik pilersitsinissamik sukisaarsaartarfik suliniuteqarpoq. Tamatuma saniatigut qaammatit tamaasa timersortarfimmi

naluttarfimmilu unammiaarnerit, nereqatiginnerit, sammisassaqartitsiniutillu ingerlanneqartarput.

2.9.3 Musikskolen

"Serravik" meeqqanik, inuusuttunik, unnukkullu ilinniartitsinissamik neqerooruteqartarpoq. Tumerparpaat, bassi, guitari, pattagiaq, qarlortaat, saxofoni, erinarsorneq aamma erinarsoqatigiinneq ilinniartitsisutigineqartarput.

2018-imi Savalimmiunut angalapput, matumanilu nunat avannarliit arlallit ataatsimeeqataalluni. Tamatuma saniatigut "Serravik" Shanghai Akademiet-imit tikeraarneqarpoq, tassanilu nipilersornermik ilinniartitsisoqarpoq kiisalu "Serravik"-mi aamma Shanghai Akademiet-imi ilinniartut Taseralimmi ataatsimoorlutik tusarnaartitsillutik. Taseralik suleqatigalugu åbent scene aqqissuunneqartarpoq.

2.9.4 Sunngiffimmi unnukkullu atuartitsineq

Ilaatigut perorsaanermi ikiortimik atorfinitsinerup kingunerisaanik, atuartitsineq arlalitsigut unammillernarfiuvoq. Sunngiffimmi atuartitsissutissatut neqeroorutigineqartut siammasillutik 14-iupput, taakkunanngalu arfineq-pingasut aallartinneqarlutik. Meeqqat atuarfiani atuartunut atuartitsissutit arfineq-pingasut neqeroorutigineqarput, arfineq-marlullu aallartinneqarlutik.

Ukiakkut oktobarip qeqqata missaani inuusuttunik atuartitsissutissami qulit neqeroorutigineqarput, arfineq-marlullu aallartinneqarlutik. Inersimasunik atuartitsinissami atuartitsissutit 14-it neqeroorutigineqarput, taakkunanngalu arfinillit aallartinneqarlutik. Imarsiorsinnaanermik misilitsinneq kiisalu VHF-DSC 2019-imi januar/februari tungaanut ingerlanneqarput. VHF-imik atuisinnaanermik ilinniartitsineq, katillugit 33-nik peqataasoqarluni kalaallisut qallunaatullu ingerlanneqarpoq. Imarsiorsinnaanermik misilitsinneq 23-nik peqataasoqarluni ingerlanneqarpoq.

2.9.5 Sisimiut Katersugaasiviat

Sisimiuni Kangerlussuarmilu katersugaasiviit 2018-imi soqutiginarluinnartumik pissarsiffiulluartumillu ingerlapput; Sisimiuni Katersugaasivik 8.608 isertoqarpoq, Kangerlussuarmilu Katersugaasivik 1.144-nik isertoqarluni. Sisimiuni Kangerlussuarmilu katersugaasiviit aatsaat taamak isertoqartigaat, suliniutillu arlallit aallartinneqarlutik. Aasivissuit – Nipisat: Sermersuup immallu akornanni Inuit Piniarfii UNESCO-p nunarsuarmioqatigiinnut kingornussassanngortitaasa allattorsimaffianut ilanngutsinneqarnera, katersugaasiviup siunissami sulineranut ilusileeqataasusaaq qitiulluinnarpoq.

Sisimiuni Kangerlussuarmilu Katersugaasivik suliffeqarfiuvoq anginngitsaq, akuutitsinermik sulisunillu akisussaaqataatitsinermik sammisumik aqutsinikkut aqqissuussaalluni. Kangerlussuarmi katersugaasiviup ulluinnarni ingerlanneqarnera (ammatitsineq, eqqiaaneq il.il.) Albatros Arctic Circle-mut suliassanngortinneqarnikuuvoq. Nalunaarsuinissamut, katersinissamut,

aaserutsaaliinissamut, ilisimatusarnermut, ineriartortitsinermut kiisalu ingerlatitseqqiineq katersugaasiviup allaffeqarfiata sulii akisussaaffianiippoq.

2018-imi katersugaasiviup paasissutissanik ingerlatitseqqiinnikkut suliniutaani takornariartitsineq, saqqummersitassanik inississuineq, paasissutissanik ingerlatitseqqiinnissamik atortunik ineriartortitsineq kiisalu ilinniartitsineq ilaapput. 2018-imi Atuarfimmuut tunngasutigut ingerlatitsinissamik neqeroortoqanngikkaluartoq, katersugaasivik atuarfinnik suleqateqarluarpoq, meeqqat atuarfiinit, inuusuttut annertusisamillu ikinniarfinit klassinit arlalinnit alakkarterneqartarluni.

Saqqummersitsineq "In the photographic footsteps of Rockwell Kent" takutinneqarpoq, taannalu katersugaasivimmit 2017-imi ineriartortinneqarlunilu toqqarneqarnikuuvoq. Tamatuma saniatigut atuakkiortup eqqumiitsuliortullu Linda Ribersip saqqummersitaa "Kalaallit Nunaat – eqqarsaatitsitununarsuaq ippoq" kiisalu Nanortalimmi Maniitsumilu katersugaasiviit ineriartortitaat "Angakkoq – Åndemaner" Sisimiuni katersugaasiviup nammineq pigisaanik ilallugu saqqummersinneqarpoq. Immikkut saqqummersitsivimmi "Katersugaasiviup Sannavia ammasoq" ammatinneqarpoq, tassani katersugaasiviup suliaanik alakkarterisut ilisimasaqalersinnaallutik.

2018-imut saqqummersitsinissamut katersugaasiviup nammineq toqqarsimasaa "Illut Oqaluttuarisaanerlu"-mik taaguuserlugu saqqummersinneqarpoq". Illoqarfiup isikkuata oqaluttuarisaanermilu ineriartorternerup akornanni ataqatigiinnerata, najugaqarfiit ineriartorsimaneri tunngavigalugit, Sisimiuni sanaartornikkut oqaluttuarisaanermik saqqummersitsineq takussutissiivoq. KTI kiisalu illuliassanik titartaasartoq Sofie Frydenrejn Johansen suleqatigalugit saqqummersitsineq pilersinneqarpoq. Aasivissuit — Nipisat: Inuit Hunting Ground between Ice and Sea UNESCOp nunarsuarmioqatigiinnut kingornussassat allattorsimaffianut ilanngunneqarneranut atatillugu, katersugaasivimmi immikkut saqqummersitsivimmi minnerusumi arlalitsigut allagartarsuaasanik (roll-up) saqqummersitsisoqarpoq. Allagartat karsiusanik igalaaminertalinnik pingasunik katersugaasiviup nunarsuarmioqatigiinnut kingornussassanngortitameersunit nammineq katersugaataanik saqqummersitsinikkut tapertalernerqarput.

Unnuk Kultursiorfik, Arctic Sounds, Folketingimit tikeraarneqarpoq, juullimullu tusarnaartitsinerit aamma sammeneqarput.

2.9.6 Atuakkanik atorniartarfik

2018-imi atuakkat atukkiunneqartut 5.667-iupput. Atuagaatigineqartut 15.324-upput. Qarasaasiaq isertunit 2.573-init atornerqarpoq, 3.201-illu wifi atorlugu. Isertut katillugit 12.154-iupput.

Unnuk Kultursiorfimmuut atatillugu atuakkanik atorniartarfik nal. 17-21 kaffillerluni, atuakkanik atorunnaakkanik, aviisinillu 2016-imeersunik tuniniaalluni ammavoq. Kangerlussuarmi atuakkanik atorniartarfik aamma Unnuk Kultursiorfimmik malunnartitsivoq.

Ole Brandt-ip 2018-imi oktobarip 22-ani 100-liiffissaraluani atuakkiai saqqummersinneqarlutillu kaffisortitsipput. Nordisk litteraturuge sapaatip akunnera 46-mi malunnartinneqarpoq, tassani kaffi, tii, safti kaageeqqallu sassaalliutigineqarlutik.

Bibliotekssystemi Bibliomatik-imik taaguuteqarpoq. Sisimiuni atuarfiit marluusut Lan link-ikkut server-itsinnut attaveqarput. Kangerlussuarmi atuakkanik atorniartarfik, internetsikkut Bibliomatik-imut attaveqarpoq.

Qarasaasiat marluk internetsimut attaveqarput, wi-fi-lu akiliutitaqanngitsumik atorneqartarluni.

Kangerlussuarmi, Sarfannguani Itillimi atuakkanik atorniartarfinni sulisut taarserarsimapput, sulisassallu atuarfinni aqutsisut suleqatigalugit suliarineqarsimallutik.

2.10 Maniitsumi Kulturi Sunngiffillu

Unnuk Kultursiorfik kiisalu Inuiattut ullorsiorneq kingumut iluatsilluartumik, inussiffiulluarlutillu ingerlanneqarput.

Kulturikkut sammeneqarsimasut allat taaneqarsinnaasut tassaapput Laarseeraq Svendsen nersorniarlugu "Akunnerit", "Aningaannguaq", Juaka Lyberth-ip erinniai taalliailu kiisalu Pipaluk Kreutzmann Jørgensen-ip isiginnaagassiaa "Anori".

Sunngiffimmi sukisaarsaartarfik meeqqanut 5. klassi tikillugu atuartunut 60-inut inissaqartitsivoq. Inuusuttut sukisaarsaartarfia "Inuusuit" bordtennis, billard, pinnguaatit, arctic-sport filmit, diskotekilu neqeroorutigalugit meeqqanut inuusuttunullu naapittarfiuvoq soqutiginarpoq.

Atuareernerup kingorna Nipilersornermik Ilinniartuup meeqqat ilinniartittarpai, tamatumalu saniatigut unnuk inersimasunik ilinniartitsineq neqeroorutigalugu. Guitar, pattagiaq, agiaq, bratsch, cello aamma saxofon ilinniartitsissutigineqartarput. Taassumalu saniatigut nipilersoaqatigiit ikinnerusut amerlanerusullu.

Maajip qaammataani Københavni Tivolimi musikfestivalertoqarnerani ilinniartut peqataapput.

Ukiup ingerlanerani Maniitsumi Katersugaasivik 954-inik isertoqarpoq. Isertut amerlanersaat illoqarfimmiuppup, matumani meeqqat atuarfiani atuartut ilanngullugit, ukioq mannami umiarsuit takornariartaatit sisamaannaat tikikkamik.

Aage Gitz-Johansen-ip, "Qalipaasorsuaq"-mik taaneqartartup qalipagai saqqummersinneqarput. 1938-39-mi Eigil Knuth-ip aamma Ebbe Munck-ip Kalaallit Nunaata avannamut-kangisissortaani ilisimasassarsiornerinut Gitz-i peqataanermigut, Kalaallit Nunaannik nuannarinnilerpoq.

Saqqummersitat allat taaneqarsinnaasut tassaapput H.C Andersenip oqaluttuai, "ANGAKKOQ" kiisalu "KULTURI" – Kalaallit Nunaata oqaluttuassarpaa pillugu saqqummersitaq. (Maniitsumi Nanortalimmilu katersugaasivimmi aqutsisut suleqatigiillutik aqqissugaat).

Danmarkimi akitsorterussisarfik aqutigalugu Karl Kreutzmann-ip "Akutaaneq"-ip ukkusissamik qiperugarisimasaa Kangaamiut katersugaasivianiittussatut pisiarinearpoq. Tassani aamma "KULTURI" – Kalaallit Nunaata oqaluttuassarpaa pillugu saqqummersitaq saqqummersinneqarpoq.

2.10.1 Sisimiuni Timersorneq

Sisimiuni arsaattarfik ivigaaraasaaqqanik qallersugaq atulerpoq, atorluarneqaqalunilu.

Timersornernut, silamilu sammisassanut aningaasaliissutit ilaneqarput, tamatumalu ilaatigut kingunerisaanik Napasumi Itillimilu silami fitness-ertarfinnik, Maniitsumi Sarfannguanilu pinnguarterarfinnik nutaanik kiisalu Atammimmi Kangerlussuarmilu arsaattarfiit nutaat pilersinneqarlutik.

Kommunimi timersornerup ineriartortinneqarnissaa pingaartumik sammillugu, ataqatigiissakkamik piginnaasanik ineriartortitsinissaa pillugu Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiiffiit kattuffia aamma Qeqqata Kommunua suleqatigiinnissamik isumaqatigiissusiorput. Suliniutit assigiinngitsut aqutigalugit meeqqerivinni, atuarfinni, utoqqaat angerlarsimaffiini kommunillu suliffeqarfiutaani peqqinnissaaq, timilu atorlugu aalanissaaq qitiutinneqarpoq. Tamatuma saniatigut kommunip aamma Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiiffiit kattuffiata ataatsimoorullugu, peqatigiiffiit akimut suleqatigiinnissaannik ikiupput.

Sammisani allani "Maaji Nuann", futsal-imi sungiusaasunut pikkorissaane kiisalu KTI-p arsaattarfeeraani meeqqanut aaqqissuussineq eqqaaneqarsinnaapput.

2018-imi Kalaallit Nunaanni pissartanngorniunnerni guld-it 136-t, sølv-it 68-it, bronze-llu 85-t pissarsiarineqarput.

2.10.2 Maniitsumi Timersorneq

Arsaattarfik ivigaaraasaaqqanik qallersorneqaleruttorpoq. Arsaattarfiup eqqaani qaqqaaqqat qaartiterneqaleruttorput, 2019-illu aasaanerani atulersinnaassasoq naatsorsuutigineqarluni. FIFA-malittarisassai malillugit angissusilerneqassalluni 68x105 meterinngorlugu.

Inersimasut volleyball-imi, assammik arsartartut U16 kiisalu angutit utoqqasaat futsal-imi Kalaallit Nunaanni pissartanngorniunnerat Maniitsumi ingerlanneqarput.

2018-imi Kalaallit Nunaanni pissartanngorniunnerni guld-it 45-t, sølv-it 23-t, bronze-llu 37-t pissarsiarineqarput.

2.10.3 Aningaasaqarnerup ineriartornera

Killiffik 2018	Sisimiut	Maniitsoq
sammisanut Kulturereqarnermullu ataatsimiititaliaq ataatsimiititaliamut saqqummiunneqarsimasut	7	1
Atuakkanik atorniartarfimmiissimasut	12.154	4.671
Atuakkat attartortitat	7.364	9530
Atuakkanik atorniartarfimmi internetsimik atuisut (maskinat pir	2840	1.464
Katersugaasivimmi saqqummersitat	5	5
Katersugaasivimmut isertut	9.752	954

Ingerlatsineq Atuiffeqarfiit 53, 55, 56 aamma 59	2016	2017	2018
	Mio. kr.		
Missingersuutaaqqaartut	32.8	34	35.9
Missingersuutit iluarsisat	35.4	36	36.7
Atuineq	34.8	34.8	36.1
Atuivallaarneq (+) / Atuinikinneq (-)	-0.6	1.2	-0.6

2.11 Teknikkikkut Suliaqarfiit

"2018-imit 2022 tikillugu Pilersaarusiornermi periusissat", 2018-imi tamanut saqqummiunneqartoq naammassiniarneqarsimavoq. Atuilluartuunissamik suliniut pilersaarusiornermi periusissamut ilanngunneqarpoq, Qeqqata Kommunianilu ineriartortitsinerit amerlanersaannut pilersaarusiornermi periusissat suli aallaaviullutik.

Suliniutini annertuuni taaneqarsinnaasut tassaapput

2.11.1 Kangerlussuarmi umiarsualivittaassaq

Namminersorlutik Oqartussat ASN pillugu inaarutaasumik akuersinerat, 2018-imi novmebarip 26-ani tiguneqarpoq. Nutaamik umiarsualiviliornissaq kiisalu Kelly Ville-mit umiarsualivissamut aqqusinniornissaq akuersinermi akuersissutigineqarpoq.

2.11.2 Sisimiut Kangerlussuullu akornanni aqqusinissaq.

Suliniunni matumani suliassaq suliassanut pingasunut agguataagaavoq, suliassamilu siullermi Kangerlussuarmut Kangerluarsuk Tulliup tungaanut siuliassamut siullermut avatangiisinut sunniutaasinnaasut pillugit nassuiaat Namminersorlutik Oqartussat peqatigalugit eqqartorneqarpoq, 2019-illu aallartinnerata missaani Namminersorlutik Oqartussat avatangiisinut sunniutaasinnaasut pillugit nassuiaammik akuersissasut naatsorsuutigineqarluni.

Suliassap aappaanit, Sisimiuni lmeqarfiup killeqarfianut tunngatillugu avatangiisinut sunniutaasinnaasut pillugit nassuiaat sularineqarpoq, Namminersorlutik Oqartussallu eqqartueqatigereernerisa kingorna 2019-imi tunniunneqassasoq naatsorsuutigineqarluni.

Suliassap pingajuani, Tasersuup Aasivissuullu akornannut tunngatillugu avatangiisinut sunniutaasinnaasut pillugit nassuiaat suli aallartinneqanngilaq.

2.11.3 Qatserisartoqarneq

Annaassiniarnissamut upalungaarsimasut qatserutaasivii arfineq-marluk, Kangerlussuarmilu Mittarfeqarfiit sullissinissamik isumaqatigiissusiorfigineqarsimasut ukiup ingerlanerani 62-eriarlutik ikiuiartorsimapput, taakkunannga ilaatigut ataaseq annertuumik ikuallattuusimapput, annaassiniarnerit marluk, aqqanillilu avatangiisinut tunngassuteqarlutik. Asuli kalerrisaanerit 26-usimapput.

Siumut nalunaarutigineqanngitsunik ataasiarluni sungiusaasoqarpoq.

Inatsit naapertorlugu ilinniartussaataaernerit, 2018-ip ingerlanerani arlallit ingerlanneqarput.

Ilinniartitaanermut aningaasaliissutit qaffanneqarnerisa kingunerisaanik Sisimiuni sungiusaavissuarmik pilersitsisoqarpoq, tamannalu Sisimiut illoqarfiani ilinniarteqarfinnut, siunissamilu ilinniartissanngorumaartunut pitsaanerusemik tunngavissaqartitsilerluni.

Sisimiuni qatserisartut ittuata biilissaanik nutaanik pisisoqarpoq. Ilutigalugu 2019-imi tunniunneqartussanngorlugit, Maniitsumut kraanilinnik biilisisoqarpoq.

Maniitsumi qatserutaasivimmi matorsuit, qullillu LED-nik taarsersomerisigut, sipaarniarnermik suliniutinik Maniitsumi ingerlatsisoqarpoq.

illoqarfiit killeqarfiisa avataanni upalungaarsimaneq suli annertusarneqarpoq, 2018-imi asimi ikuallattoornerit immikkut sammineqarlutik.

Upalungaarsimaneq qatsersisartut tulluusimaarutigalugu takutissugaat.

2.11.4 Sisimiut

2.11.4.1 Aqquserngit

Aasaq manna RAMBØLL suleqatigalugu, Kangerluarsunnguami ikaartarfik misissorneqarpoq. Ikaartarfiup qeqqani najummisua betongiusoq immikkut isiginiarneqarsimavoq. Najummisuani betongitaa qajannaallisaataalu ajunngitsut. Taamatuttaaq ikaartarfimmi atortut sinneri ajoquseqqanatik ajunngillat. Misissuinerimi tassani innersuussutigineqartut malillugit aserfallatsaaliinissat, Teknikkimut Avatangiisinullu Immikkoortortap ingerlatiinnassavai.

2.11.4.2 Innaallagissamut ikkuffiit.

Sisimiuni usingiaasartut, umiarsualiveqarnermut siunnersuisoqatigiit il.il. suleqatigalugit, kommunip talittarfiani containerinut ikkuffiit 24-t pilersinneqarput. Kilisaatinik usingiaanermi atugassarititaasut pitsanngorsaavigineqarnissaat siunertaavoq. 2019-ip aallartinnerani ikkuffiit atulissasut naatsorsuutigineqarpoq.

2.11.4.3 Iliveqarfik nutaaq

Immikkoortortaq B3-mi "Qaarinneq"-mi nutaamik iliveqarfiliortoqarnissaanut aningaasaliissuteqarpoq. Iliveqarfiliornissaq immikkoortortunut tallimanut agguataagaavoq, ukiunilu tulluuttuni 70-ini atorsinnaassasoq nalilerneqarluni. Siunertamut kommunip pilersaarusingineqarneranut tapiliussa

akuersissutigineqarpoq, iliveqarfissarlu 2019-imi naammassineqarnissaa naatsorsuutigalugu suliaralugu aallartinneqareerluni.

2.11.4.4 Kuuffissuit

Sisimiuni kuuffissuaqarneq ingerlalluarpoq. Ukiut siuliini nutarsaanerit kingunerisaanik, kuuffissuarnik ajornartorsiuteqartarnerit akuttornikuupput. Illoqarfimmi najugaqarfiit arlallit suli kuuffissualersorneqanngillat, ilaallu kuuffissuarnut attaveqaratik. Kuuffissuarnik nutarterinerit, annertusaanerillu pilersaarutit malillugit ingerlanneqarput, matumanilu pilersaarutit aningaasartailu Imermut mingunnikumut pilersaarummi saqqummiunneqarumaartumi atuarneqarsinnaassallutik.

Kommunip "Imermut mingunnikumut pilersaarut"-ip suliarineqarnissaa pillugu, Qeqqata Kommunian RAMBØLL-imut 2018-imi isumaqatigiissusiorpoq. Anartarfiit imaannik aamma imermik errortuivikumik eqqaaneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat naapertorlugu, Imermut mingunnikumut pilersaarut suliarineqassaaq, siullermillu kommunip illoqarfiini saqqummiunneqassalluni. Nunaqarfinni Imermut mingunnikumut pilersaarut 2020-mi naammassineqarsimassaaq. Kommunip Imermut mingunnikumut pilersaarutaaa tusarniutigineqareeruni, kommunalbestyrelsimit akuersissutigineqassaaq. Tamanna 2019-ip aallartinnerani pissasoq naatsorsuutigineqarpoq.

2.11.4.5 Aputaajaaneq ilanngullugu saligaatsuutitsineq

2018-imi Sisimiuni torersaanerit takujuminarsaanerillu annertuumik sammineqarput. Pingaartumik suliffeqarfiit unioqutitsisumik nunaminertamik atuinerat isiginiarneqarsimavoq – matumanilu biilit atorunnaarnikut, unioqutitsisumik inissinneqarsimasut, eqqagassallu allat piiaarneqarsimallutik. Biilikut umiatsiallu nutaanngitsut inuttassarsiorneqarlutik, pigisanik inuttassarsiuussisarfik atorluarneqarpoq. Illoqarfimmi piigassat suli amerlaqimmata, pisortat takujuminarsaanertik ingerlatiinnassavaat.

Illoqarfiup immikkoortortai sisamat aputaajarneqartartut tamarmik ukioq manna namminersorlutik suliassanngortinneqarnikuupput.

Kommunip sannaviani suliasut utoqqarni, innuttaasunilu immikkut pisariaqartitsisuni nivaattamik nivattarput. Tamatuma saniatigut kommunip suliffeqarfiutaanni nivattarput, meeqqerivinnullu aqqutit aamma nivattarlugit.

2.11.4.6 Pisuussutit uumassusillit

2018-imi Namminersorlutik Oqartussat aalajangiipput, qimuttunik qimmeqarfiusuni qimmit tamarmik chip-ilersorneqartalissasut. Qimmit qimuttut tamakkerlugit nuna tamakkerlugu paasissutissaasivimmi nalunaarsorneqarnissaat, chip-ilersuinissami siunertaavoq. Akiussutissamik kapitissimanerit, piginnittut il.il. pillugit paasissutissat chip-imiipput. Taamaalilluni qimmit amerlassusaat pillugit qaammatit pingasukkaarlugit Namminersorlutik Oqartussanut nalunaaruteqartarneq aamma sukkanerulissaaq. Massakkut illoqarfinni nunaqarfinnilu qimminik chip-

ilersuineq 2019-mi ukiup affaani siullermi naammassissasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Qimmit amerlassusaat qaammatit pingasukkaarlugit nalunaarutigineqartarput.

Antal Hunde	2018
Sisimiut by	1081
Itilleq	21
Sarfannugit	7
Kangerlussuaq	75
I alt	1184

2.11.4.7 Teknikkikkut ingerlatat allat

Sisimiuni nutaalialluinnartumik nutaamik asfaltiolfittaarneq ukioq taanna pisuni annersat ilagaat. Asfaltiolfikoq ukiunik 40-nik pisoqaatigisoq, KVM International-imi asfaltiolfimmik taarserneqarpoq. Asfaltiolfik nutaaq nutaanngitsumut sanilliullugu marloriaatipajaanik asfaltiolsinnaalluni, akunnermut 60 – 70 tonsit tikillugit asfaltiolsinnaavoq.

Asfaltiolfik juulip qaammataani atulerpoq, ukiumullu aserfallatsaaligassatut pilersaarutaasut naammassineqartassasut kiisalu Sisimiuni aqquserngit aserfallatsaalineqartariaqarlutik utaaqsisinneqarsimasut naammassiartuaarnissaat naatsorsuutigineqarluni.

2.11.4.8 Ikuallaavik

Ikuallaavimmi ukioq manna torersaasipput. Namminersorlutik Oqartussat Avatangiisinut aningaasaliissutaannit kiisalu kommunip aningaasaleeqataaneratigut maanna "eqqaavissuaq" assiaqusersorneqareerpoq, 6 meterinik portutigisunik ungalusalerneqareerpoq, appakaattunillu nakkutiginnittoqartalerluni. Suliffeqarfiit, suliffeqarfiillu namminersortut avatangiisini isumannaatsuni eqqakkanik tunniussisarnissaat, eqqakkanillu pitsaanerusement immikkoortiterinissaq siunertaralugu ikuallaavimmi sulisut igitsivissanik innersuussisarnissaat suliniutitigut qulakkeerniarneqarpoq. Inuit susassaqqanngitsut eqqaavissuarmut isiinnarsinnaajunnaarnissaannut ungalusat qassutaasallu qulakkiissavaat, soorlutaaq eqqakkat eqqaavissuarmut asimut teqqarnissaat ungalusat portusuut pinngitsoortissagaat.

Eqqaavissuarmi iluarsaassinerup nalaani, aggustimi alianaqisumik ajutoortoqarpoq. Tassunga atatillugu ingerlatsinermi aqutsisoq isumannaallisaanermi annertuumik suliniuteqarpoq. Susassaqaqqangitsut isiinnartarnissaat pinngitsoortinniarlugu ungalusalersuisoqarpoq. Tassunga ilanngullugu ulluinnarni eqqaavissuami angallanneq isumannaallisarniarlugu assiaqusersuisoqarpoq, appakaattunik nakkutiginnittoqalerpoq, ersarissunillu allagartalersuisoqarluni.

Uuliakunik ikuallaaviup atulerneratigut, Nuummit uuliakunik tigooraanissaq pillugu kommuni Nuummi ikuallaavimmik isumaqatigiissusiorpoq. Taamaalillunilu Sisimiuni avataanit kissamik pilersuinerusinnaanissarput qulakkeerneqassaaq.

Tamatuma saniatigut kilisaatinit, umiarsuaniillu takornariartaatinit uuliakunik katersinissamut tankcontainerinik marlunnik, ataaseq 25.000 literinik imaqarsinnaasoq, ikuallaavik pisivoq. Kommunip talittarfianut tulattut tamarmik periarfissamik atuisinnaaniassammata, tankcontainerit kommunip talittarfianut inissinneqassapput.

2.11.4.9 Eqqakkanik nassiussisarneq

Eqqakkanik inikillisariarlutik poortukkat ikuallaaviup Maniitsumi ikuallaavimmut misilillugu nassiussivoq. 2019-imut aningaasaliissutit atorlugit eqqakkanik nassiussisarneq ingerlatiinnarneqassaaq – tamannalu eqqaavissuarmi eqqakkanik ikuallassinnaasunik ikilisaqaqataassalluni.

2.11.5 Maniitsoq

2.11.5.1 Aqquserngit

Maniitsumi aqquserngit nalinginnaasumik naqqagipput, taamaattumillu annerusumik iluarsartugassaaneq ajorlutillu qerivaannartoq ajornartorsiutigineqanngilaq. Taamaattumik aqquserngit nungullariartornerinut nalinginnaasumik aserfallatsaaliinernik taamaallaat pisariaqartitsillutik. Bussitaarnerisa kingunerisaanik asfaltip qalliutaa nalinginnaasumit nungujartulertornerulernikuuvoq. 2018-imi asfalterisoqanngilaq, asfaltiiorfilli nutaamik aqutsisulerlugu nutarterneqarpoq. 2019-imi asfalterisoqassasoq pilersaarutaavoq.

2.11.5.2 Kuuffissuit

Maniitsumi kuuffissuit ataatsimik maqitsiveqarput, marlunnillu katiffeqarlutik. Taakku nakkutigineqarnerat, ingerlanneqarnerallu suliariumannittussarsiuunneqarnikuuvoq. Kuuffissuit 2018-imi annertunerusumik ajornartorsiutigineqanngillat. Ivissuaateralaat eqqaani kuuffissuit isua aserorsimammat, 2018-imi nutaamik taarserneqarpoq. Kuuffissuit isui, anori kujasitsillugu mallinit qaarfigitittarput.

2.11.5.3 Aputaajaaneq ilanngullugu saligaatsuutitsineq

Aputaajaanermut saligaatsuutitsinermullu aqquserngit quasattut siorarterneqarnissaat aammalu aqqusinerni, pisuinnaat aqqutaanni, majuartarfeqarfinnilu ujaraaqqanik eqqakkanillu piiaaneq ilaavoq. Ukiut pingasut ingerlanerini annertuumik apisareerluni, 2018-imi apinera

nalinginnaaneruvoq. Upernalernerani takujuminarsaaneq kommunip sulisuinit ingerlanneqarsimavoq.

2.11.5.4 Pisuussutit uumassusillit

Qimminik qitsunnillu angalaaginnartunik toqoraaneq ilaavoq. Immikkoortumut tassunga atugassarititaasut annikitsuarsuupput, taamaalillunilu aamma Maniitsumi qimmilerisoqarani.

2.11.5.5 Kommunip ingerlatai assigiinngitsut

Matumani nunaqarfinnilu tamanut atugassiaallutik Sullissiviit kiisalu illoqarfinni nunaqarfinnilu sannaviit ataatsimoorussat umiatsianik iluarsaassiffiusinnaasut pineqarput. 2005-imi Maniitsumi aaqqiineq malillugu kalaalimineerniarfiup ingerlanneqarnissaanut aallartinneqarneraniilli, ukiumut kaaviiaartitat 2 mio. koruunit missaaniittuarterput.

2.11.5.6 Teknikkikkut ingerlatat allat

Kommunip sannavianik ingerlatsineq, tassani kommunip atortui qamutaalu aserfallatsaalineqartarput. Taakku saniatigut sisorarfinnik piareersaanerit, bussinillu ingerlatsineq isumagineqarlutik. 2018-imi bussinik ingerlatsineq naammagisimaarnartumik ingerlavoq. Bussinik ingerlatsineq pillugu isumaqatigiissut, 2023-mi juunip tungaanut atuuppoq.

2.11.5.7 Eqqagassalerineq anartarfilerinerlu

Maniitsumi Kangaamiunilu eqqagassalerineq anartarfilerinerlu ukiorpassuannortuni namminersortunit isumagineqarput. Napasumi Atammimmilu kommunimi sulisut eqqagassalerisarput. Maniitsumi Kangaamiunilu annertuumik majuartarfeqarnera patsisaalluni, sapaatip akunneranut pingasoriarluni anartarfinnik imaarsisoqartarpoq, kommunimilu sumiiffinni allani sapaatip akunneranut marloriarluni imaarsisoqartarluni.

2.11.5.8 Pilersuviit allat

Puttasut, ikuallaavik, tigooraavik eqqaavissuarlu. Paaviaaneq pillugu isumaqatigiissut 2018-imi atorunnaarpoq, taamaattumillu suliassaq 2019-imi suliariumannittussarsiuunneqaaqqissalluni. 2018-imi ikuallaavik arlaleriarluni annertuumik iluarsartorneqarpoq, matumanilu ilaatigut illumut ajattaataa taarserneqarluni.

2.11.6 Aningaasaqarnerup ineriartornera

Killiffik	2018	
Suliat Teknikkeqarnermut Aatsitassarsiornermut avatangiisinullu ataatsimiititaliamut saqqummiunneqarsimasut	66	
Ilisarititsineq	Sisimiut	Maniitsoq
Nunaminertanik atugassiinermut akuersissutit	483	68
Sanaartornissamik akuersissutit	28	7

(Sisimiuni) nunaminertanik atugassiisarnemi assersuutigalugu umiatsianut qaqqitsiviit, qimmiliviillu maannakkut atugassiissutigineqartarput.

Ingerlatsineq - Atuiffeqarfiit 2 aamma 6	2016	2017	2018
	Mio. kr.		
Missingersuutaqqaartut	39.9	42	45
Missingersuutit iluarsisat	40.4	43.1	47.1
Atuineq	39.7	41.3	47.5
Atuivallaarneq (+) / Atuinikinneq (-)	-0.7	1.8	0.4

2.12 Sanaartorneq

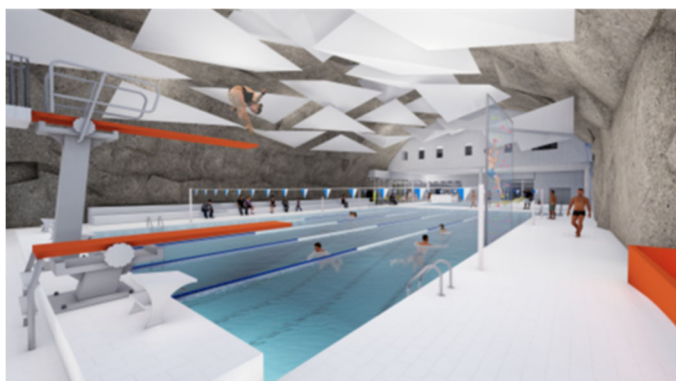
2.12.1 Sisimiut

2018-imi sanaartornerit immikkut taasariaqarsinnaasut:

- Innarluutilinnut 16-inik inissialiorneq naammassineqarpoq, inillu oktobarimi atulernerqarlutik.
- Sisimiuni arsaattarfik ivigaaraasalersorneqareerpoq, aasarlu naammassineqarluni

A.P Møller Fonden suleqatigalugu Sisimiuni qaarsup iluani naluttarfiliornissaq pillugu pilersarusiorneq suliniuteqarnerlu. 2019-imi januaarip qaammataani suliariumannittussarsiuussisoqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Kommunip illuutaasa inuutissarsiorfiusut aserfallatsaalineqarnissaani suliaarsarpaaluit soorlut qalipaanerit, nutaanik igalaalersuinerit matulersuinerillu, oquiaanerit, illut silatiisa qalliutaannik taarsersuinerit, nutaamik qalissialersuinerit, naternik iluarsartuussinerit, ruujorinik innaallagissallu aqqutaannik taarsersuinerit pitsanngorsaanerillu 2018-imi

naammassineqarput, ilaallu suliarineqarlutik. Teknikkimut Avatangiisinullu Immikkoortortap ataaniittuni Atuarfik Qilalugaq, Sisimiuni allaffeqarfik, Naja Aleqa, Ungaanguaq, Nuniaffik, kommunip sannavia, umiatsiaaqqerivik, qatserutaasivik, nutaaliorfik, amutsivikoq, ARTEK, ilaqutariinnut kiffartuussivik, eqqumiitsuliortullu sannaviat pineqarput.

Sanaartortitsinissami suliniutit soorlu assersuutigalugu tuniniaavissaq nutaaq, meeqqerivissaq 4, Akiani sanaartorfigissaanissaq kiisalu kulturikkut illorsuup atuakkanik atorniartarfilerlugu, nipilersornermillu ilinniarfittalerlugu allilerneqarnissaanni pilersarusionermi tunngavissat akuersissutigineqarnissaat utaaqineqarpoq.

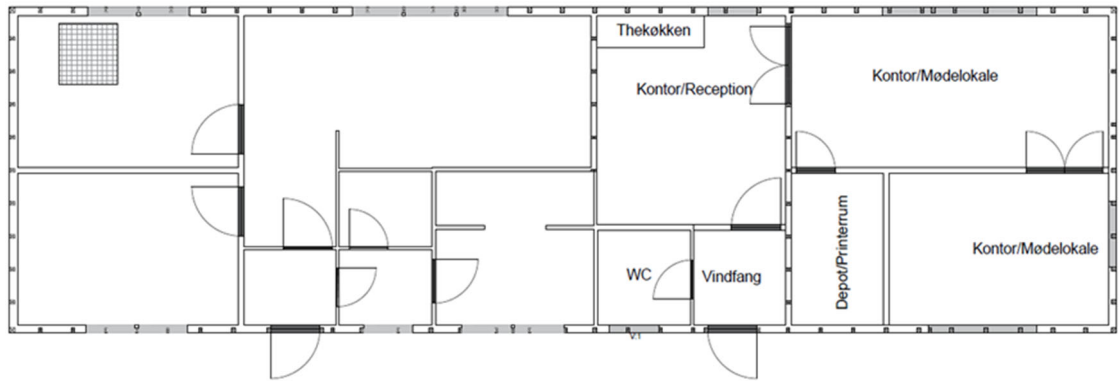
Naluttarfissamut suliniut ilanngullugu sanaartugassatut suliniutit taakku 2018-imi annertunngitsumik atuiffiupput, tamatumalu kingunerisaanik missingsuutigineqarsimasut 2019-imut nuutsinneqarlutik.

2.12.2 Itilleq

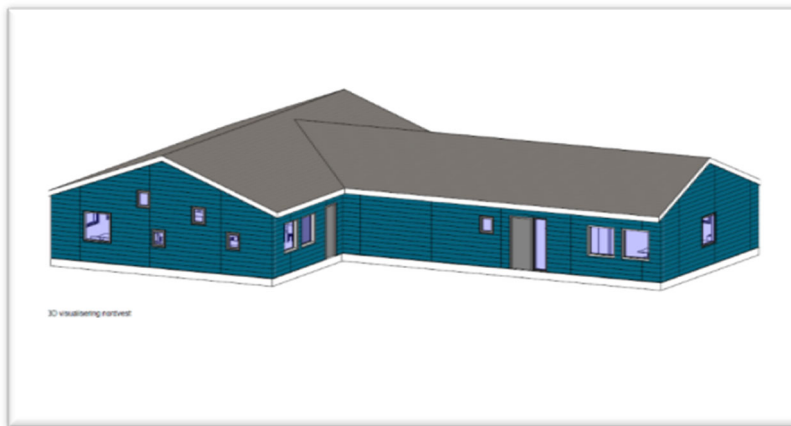
Itillimi Illorput 2100 2018-p upernaani naammassillugu tunniunneqarpoq. Inaarsagassat kingullit 2018-imi inaarsarneqarput.

2.12.3 Sarfanguit

Sarfanguani kommunip allaffissaa nutaaq 2019-ip ingerlanerani naammassineqarnissaa naatsorsuutigalugu pilersarusioneqaleruttorpoq. Sarfanguani illu tamatigoortussaq pillugu sanaartortitsisup siunnersuutaa akuersissutigineqarpoq. 2019-imi suliariumannittussarsiuussisoqarnissaa, pilersarusioneqarnissaa naatsorsuutigalugu, siunnersortinut suliariumannittussarsiuussinissaa aallartinneqarpoq. Meeqqerivik qalipanneqaproq, erngullu aqputaa timersortarfimmut tamatigoortumut atassusernissaa naatsorsuutigineqarluni.

2.12.4 Kangerlussuaq

Kangerlussuarmi illu tamatigoortussaq 2019-imi suliariumannittussarsiuunneqarnissaa, sanaartorlugulu aallartinneqarnissaa naatsorsuutigalugu pilersarusioneqaleruttorpoq.

2.12.5 Maniitsoq

Illorpaaluit, ilaatigut Kangaamiuni illu sullissivik, kommunip allaffia, timersortarfillu, Napasumi illut sullissivik qatserutaasivillu, Atammimmi ikuallaavik meeqqerivikorlu kiisalu Maniitsumi minikollegia, Majoriaq kollegiaa, katersugaasivillu nutarterneqarput.

Ole Petersenip Aqqutaani innarluutilinnut 16-inik inissialiorneq 2015-ip naanerani aallartinneqarpoq. Sisamanik quleriilerlugit illutut kipparissutut sanaartorneqarput, 2018-imilu septembarip aallaqqaataani atulerneqarlutik. Illoqarfimmik takujuminarsaanermi, heliportitoqqami nasiffissaq nutaaq aallartinneqarpoq.

Kangaamiut

Napasoaq

Atammik

Illorput 2100 - illu 2019-p upernaani naammassissangatinneqarpoq. Iliveqarfissamut sioqqanik assartuisoqarpoq, sioqqallu siaruarlutik aallartereerlutik. Iliveqarfik 2019-imi naammassineqassaaq. Atammimmi meeqqerivissaq 2017-imi sanaartorlugu aallartinneqarpoq. Meeqqerivik 2018-imi marsip qaammataani atulerpoq.

2.12.6 Aningaasaqarnerup ineriartornera

Ingerlatsineq - Atuiffeqarfik 7	2016	2017	2018
	Mio. kr.		
Missingersuutaaqqaartut	52.6	85.3	138.5
Missingersuutit iluarsisat	103.5	154.7	235.3
Atuineq	46.1	67.7	97
Atuivallaarneq (+) / Atuinikinneq (-)	-57.4	-87	-138.3

2.13 Allaffissorneq

2.13.1 Aaqqissuussaaneq

Kommunimi politikkikkut aqutsisuunerulluni kommunalbestyrelsi 15-inik ilaasortaqqartoq, Aningaasaqarnermullu ataatsimiititaliaq tallimanik ilaasortaqqartoq, kommunip allaffeqarfiini tamani aningaasaqarnermut, nalinginnaasumillu allaffissornermut tunngasunut pingaarnertut akisussaavoq.

Kommunalbestyrelsip nutaap 2017-imi ivertinneqarneratigut, ilaatigut ataatsimiititaliat nutaamik aaqqissuussiffigineqarlutik Qeqqata Kommuniata aaqqissuussaaneq annikitsumik iluarsiffigineqarnikuuvoq. Pingaarnertut aaqqissuusaanermi borgmesterimik, kommunimi pisortaanermik, kommunimilu pisortaanerup tullianik inuttaqarluni qullersaqqarfeqqarpoq, tamatumalu saniatigut Sisimiuni Maniitsumilu immikkoortortani pisortat qulingiluaallutik ingerlatsinermut tunngasunik suliaqqartarlutik pisortaatigiiupput.

Immikkoortortat tassaapput aningaasaqarneq, teknikki avatangisillu, ilaqutariinnermut kiisalu ilinniartitaanermut immikkoortortat. Sisimiuni pisortap sulisuinut pisortaq, Maniitsumilu ineriartortitsinissamut pisortaq pisortaqatigiinnut aamma ilaasortaapput.

Maniitsup Kommunerisimasaata, Sisimiut Kommunerisimasaatalu Qeqqata Kommuninngorlugu 2009-imi januaarp adlaqqaataani kattunneqarneranniilli aaqqissuussaaneq annikitsuinnarmik nalequssarneqarnikuuvoq, taamaattumillu aaqqissuussaaneq misissorluarneqassasoq kommunalbestyrelsi 2017-imi adalajangiivoq, taannalu 2018-imi ingerlanneqarluni, taamaakkaluartorli kommunip pilersaarusiornikkut anguniagaanut, politikkikkullu ataatsimiititaliat aaqqissuusaaneranut tungavissiiarluni, allaffeqarfiup pitsanngorsarneqarnissaa eqaallisarneqarnissaalu immikkut sammillugu sulineq 2019-imi ingerlateqqinneqassalluni.

2.13.2 UNESCO-p nunarsuarmioqatigiinnut kingornussassanngortitaasa allattorsimaffianilersinneqarneq

Qeqqata Kommunian aamma Namminersorlutik Oqartussat suliamik ilisimasaqartut suleqatigalugit, UNESCO-p nunarsuarmioqatigiinnut kingornussassanngortitaasa allattorsimaffianut ilanngutsinissamik qinnuteqaatini 2017-imi nassiuppa. UNESCO-p siunnersortigisaata ICOMOS-ip nunataq pineqartoq 2017-ip aasaanerani alakkarterpaa, tamatumalu kingorna "Aasivissuit – Nipisat, Sermersuup imallu akornani Inuit Piniariartarfia" 2018-imi juunip 30-ani UNESCO-o nunarsuarmioqatigiinnut kingornussassanngortitaasa allattorsimaffiannut Bahrain-imi ilanngunneqarluni

Allattorsimaffimmut ilanngutsinneqarnerani Qeqqata Kommunianut arlalitsigut akisussaaffimmik nassataqarpoq, Qeqqata Kommuniatami kulturikkut erigisassat illersussavai, ilutigaluguli aamma alakkarterisunut alakkarneqarsinnaatissalugu. Allattorsimaffimmut ilanngutsinneqarnerata kingorna Qeqqata Kommunian site manager-imik atorfinitsitsivoq, soorluttaaq siunissami qaninnerusumi Kangerlussuarmi nakkutilliisussamik (park ranger) atorfinitsitsissasoq. UNESCO-p allattorsimaffianut ilanngutsinneqarnerata kingunerisaanik, nunatap illersorneqarnissaa, aammali tikinneqarsinnaanissaa pillugu kiisalu sumiiffimmi takornialerinissaminnik soqutiginnittut suleqatiginissaat pillugu Qeqqata Kommunian suliniuterpaalunnik nammineerluni aallartitsivoq.

2.13.3 Innuttaasunik attaveqarneq

Qeqqata Kommunian innuttaasunut pitsaasumik attaveqarnissarput pimoorullugu anguniagaraarput, taamaattumillu innuttaasunik sullissinerup eqqaallisartuarneqarnissaa pingaaruteqarluni – saaffiginnittarfiit assigiinngitsutigut suliniarfigineqarnikuupput, innuttaasulli pitsaasumik sullinneqarnerminnik misigisimanissaat pingarnerutinneqarluni. Qeqqata Kommunian nittartakkami saniatigut Facebook-imi quppersagaqarpoq,

tassanilu sammisat assignngitsorpassuit, innuttaasunullu paasissutissat siammarterneqartarlutik uani <http://www.facebook.com/Qeqqata>

2.13.4 Atuilluartaunissamik suliniut

Kalaallit Nunaata atuilluartaunissamik ineriartornissaanut Qeqqata Kommunia siuttoorusuppoq, taamaattumillu 2020-mi Issittumi atuilluartaunermut inuiaqatigiittut maligassiuisutut inissisimarusulluni. Takorluugaq taanna ilinniartitaanermut, isumaginninnermut, avatangiisinullu tunngasut iluini atuilluartaunissaq pillugu aallussisunit suliniutikkut 37-usnit ingerlanneqarpoq.

Kommunip "allanik suleqateqarluni", Sisimiuni qaqqap iluani naluttarfiliornissaq suliniutaasa ilaagaat. Suliniut 2016-imi A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal-iminngaanniit 50 mio. koruuninik aningaasaliiffigineqarpoq. Suliassamut 2018-imi piukkunnartussarsiortoqareernerata kingorna, naluttarfiliassaq suliariumannittussarsiuunneqarpoq.

Illup iluani atuilluartaunissami ukiumi suliniutitsialak toqqarneqarpoq. Suliniut "Atuilluartauneq - ilinniartitaaneq" ilaatigut Nordisk ministerråd-imit aningaasaliiffigineqartoq toqqarneqarpoq.

Atuilluartaunissamik ineriartortitsilluni suliniutit kommunalbestyrelsip pingaernerutinnikuuvai, suliniutillu tamarmik akimortumik, innuttaasunik akuutitsinermik kajumissuserlugu atorlugu sulineramik ukkataqarnissaat pimoorullugu sulissutigineqarluni. Innuttaasut nutaaliortutik sulinissaannut, aaqqiissutissanillu atuilluartaunissamik ineriartortitsinissaannut kajuminnerulersinniarlugit, kommunalbestyrelsi atuilluartaunissamut aningaasaateqarfimmik pilersitsinikuuvoq. Atuilluartaunissamut aningaasat immikkoortitat atorlugit innuttaasut, peqatigiiffiit kattuffiillu namminneq kajumissutsiminnik inuiaqatigiinnik atuilluartaunissamik pilersitsinissamut suleqataarusuttut tapersorsorneqarnissaat matumani siunertaavoq.

2.13.5 Digitaliseeriineq

"Sullissivik"-mi innuttaasunik sullissinerup digitaliserinngorsarneqarnissaa pillugu kommunit sinneri pingasut Namminersorlutillu Oqartussallu suleqatigiinnerat 2018-imi ingerlaqqippoq. Paasissutissat amerliartuinnartut maannakkut qarasaasiatigut takuneqarsinnaalerput, NEM-ID-lu atorlugu kommunimi innuttaasut internetsi aqqutigalugu imminnut sullissinnaalernikuullutik, soorlu tulluuttunik aallernikkut

- Nuunnermik nittartakkakkut nalunaarnerit
- Najugaqarnermik uppersaammik nittartakkakkut aallerneq
- Ineqarmermut tapiissutinik nittartakkakkut qinnuteqarneq

- piniarnermut allagartamik qinnuteqarneq, pisanillu nalunaarsuineq
- eqqagassalerinermi anartarfilerinermilu sullinneqalernissaq, sullinneqarunnaarnissarlu
- meeqqerivimmiilersitsinissamut, meeqqerivimmiikkunnaarsitsinissamullu, il.il.

Nittartakkami www.qeqqata.gl-imi imminut sullinnissamut aqqutissat nassaarineqarsinnaapput, taamaalillunilu www.qeqqata.gl aamma www.sullissivik.gl aqqutigalugit innuttaasut imminnut sullissinnaalernikuullutik.

2.13.6 Kommunip pilersarusiorfigineqarneranut tapiliussat.

Kommunip pilersarusiorfigineqarneranut tapiliussat tulliuuttut 2018-imi suliarineqarput:

- Sisimiut illoqarfiata qiterpasissortaa pillugu Kommunip pilersarusiorfigineqarnerani tapiliussaq nr. 10
- Sisimiuni Akiani najugaqarfissiamut, umiatsiaaqqanullu talittarfimmut kommunip pilersarusiorfigineqarneranut tapiliussaq nr. 19
- Sisimiuni Akiani najugaqarfissiamut, meeqqerivissamullu kommunip pilersarusiorfigineqarneranut tapiliussaq nr. 25
- Kangerlussuarmi najugaqarfissiamut kommunip pilersarusiorfigineqarneranut tapiliussaq nr. 26
- Kangerlussuup kangia-tungaani (Sugar Loaf aamma Russel Gletcher) illuaraqarfissiamut, unnuisarfeqarfissamullu kommunip pilersarusiorfigineqarneranut tapiliussaq nr. 29
- Maniitsumi heliportitoqaa pillugu kommunip pilersarusiorfigineqarneranut tapiliussaq nr. 34
- Sisimiut umiarsualiviata kippasissortaa pillugu kommunip pilersarusiorfigineqarneranut tapiliussaq nr. 37
- Sisimiuni sammisassaqaartitsiviit pillugit kommunip pilersarusiorfigineqarneranut tapiliussaq nr. 41
- Nunaqarfiup Køkkenfjeldip tungaanut ineriartortinneqarnissaa pillugu kommunip pilersarusiorfigineqarneranut tapiliussaq nr. 47
- Sisimiut avannaatungaanni Aqqutikitsumi aamma Ungalliup Qaqa-ni Nunamik immikkut atuisinnaanermut Kommunip pilersarusiorfigineqarnerani tapiliussaq nr. 55.
- Qeqqata Kommuniani illuqaarfiit pillugit kommunip pilersarusiorfigineqarneranut tapiliussaq nr. 56
- Kangerlussuup Sisimiullu akornanni aqqusineq sinerlugu illuqaqat / unnuisarfiit pillugit kommunip pilersarusiorfigineqarneranut tapiliussaq nr. 58
- Mittarfiup tungaanut aqquserngup nalaani illuaraqarfissaa pillugu kommunip pilersarusiorfigineqarneranut tapiliussaq nr. 59
- Maniitsumi aalisakkerivik, talittarfissallu nutaat pillugit kommunip pilersarusiorfigineqarneranut tapiliussaq nr. 61

Pilersaarutitigut suliniutit allat.

Kangerlussuarmi mittarfiup pigiinnarneqarnissaa anguniarlugu, takomariartartut eqqornerusumik kisitsisaatigineqalernissaat qulakkeerniarlugu, Visit Greenland aamma Arctic Circle Business nalinginnaasumik suleqatigalugit ingerlanneqarpoq.

Ilutigalugu takomariissanut atugassarititaasut annertusarneqarnissaat pitsanngorsaavigineqarnissaallu annertuumik immikkut sulissutigineqarpoq.

Sisimiuni eriagisassanut siunnersuisooqatigiinnik pilersitsineq, qimmeqarfissatullu immikkoortunik immikkoortitsineq, pingaarnertut Sisimiut kangiatungaani inuussutissarsiutinut nunaminertanik annertusaanissaq sulissutigineqarpoq.

Ukioq manna kingumut umiatsianik, biilnik allanillu maangaannaq inissitanik annertuumik suliniuteqartoqarpoq, pingaartumillu umiarsualivimmut tunngatillugu nutaanik pilersaarusiortoqarneranut atatillugu annertuumik torersaassinissamik aallartitsisoqartariaqarsimalluni.

Nunaminertanut tunngatillugu suliat eqaannerusumik suliarisalernissaat sulissutigineqarpoq.

Qeqqata Kommuniani illoqarfinni nunaqarfinnilu imeq mingunnikoq pillugu pilersaarut.

2.13.7 Aningaasaqarnermut ineriartornera

Status	2017
Antal sager forelagt Økonomiudvalget	218
Antal sager forelagt Kommunalbestyrelsen	196
Profil	
Antal ansatte i administrationen	146
Killiffik	2018
Suliat Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliamut saqqummiunneqarsimasut	205
Suliat Kommunalbestyrelsimut saqqummiunneqarsimasut	178
Ilisarititsineq	
Allaffissornikkut atorfillit amerlassusii	150

Aningaasaliissutinut sanilliullugu 4,1 mio. koruuniniik minnerusunit kommunip allaffeqarfia 2018-imi atuisimavoq.

2.14 Kommunip isertitai

Kommunip karsiani pingaarnertut isertinneqartartut tassaapput Namminersorlutik Oqartussanit ukiumut ataatsimoortumik tapiissutit, Akileraartarnermut Aqutsisoqarfillu aqutigalugu akileraarutitigut akiliutit.

Ataatsimut tapiissutit qaammatikkaartumik kommunimut tunniunneqartartut, immikkoortortanut aningaasanik atuiffiusartunut aalajangersimasunut agguataarneqartarput, assersuutigalugu innarluutilinnut imikkoortortat,

kuuffissuarnik nutarterineq kiisalu nunaqarfinni, nunaqarfinnilu isorliunerusuni illuliorititsinissamut kiisalu akileraarutinut nalimmassaarinissamut.

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmit akileraarutinut akiliutit pineqartillugit, siullermik inuit isertitaannit akileraarutit pineqarput. Qeqqata Kommunioni akileraarut ukiuni kingullerni 26 procentimiippoq - imaappoq, nunamut tamarmut akileraarut aamma kommuninut ataatsimut akileraarut ilanngukkaanni, inuit isertitaannit akileraarut tamakkiisoq 42 procentimiittarpoq. Tamatuma saniatigut selskabit kommunimi angerlarsimaffeqartutut nalunaarsorsimasut akileraarutaat kommunimut nakkartinneqartarput – taamaakkaluartoq Namminersorlutik Oqartussat selskabii kommunimi angerlarsimaffeqaraluartut, akileraarutaat kommunimut nakkarneq ajorput.

Isertitat allat ilaatigut tassaapput Aningaasaliissutinit iluanaarutit kommunip illuutitik attartortitakkanik piginnittutut pissarsiarisartagai, sanaartorfigissaasitsinermut akiliutit, ikuallaanermut eqqagassalerinermiillu.

Kommunip ukiuni kingullerni tallimani isertitaasa agguataarneqarnerat ima isikkoqarpoq:

	Aningaasat 1000 kr.-nngorlugit	R2014	R2015	R2016	R-2017	R-2018
80	Inuit isertitaannit akileraarutit	-312.496	-312.265	-323.013	-384.3	-406.316
81	Selskabit akileraarutaat	-6.853	-13.654	-20.021	-21.051	-15.011
83	Nalinginnaasumik tapiissutit nalingiisaari	-333.62	-335.24	-353.174	-362.038	-397.17
85	Emiat, aningaasaliissutinit pissarsiat, aningaasat nalinginit annaasat iluanaarutillu	-11.881	-11.621	-11.689	-11.556	-9.658
86	Isertitat allat	-7.84	-6.658	-4.874	-14.445	-1.775
88	Isুমakkeerinnissutit / nalikilliliinerit	1.416	-2.261	687	3.742	1.075
	Katillugit	-671.274	-681.699	-712.084	-691.724	-828.853

Inuit akileraarutaannit isertitani takuneqarsinnaavoq, 2014-imi 312,5 mio. koruunit isertinneqarsimallutik, 2018-imi 406,3 mio. koruuninut qaffariaateqarsimasut. Tamanna pingaartumik aalisarlualernermik, suliffissaqartitsilluarlunilu sanaartornermik patsiseqarpoq. Inuit isertitaannit akileraarutinut ukiumut missingersuutaasartut, Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup suleqatiginerisigut ukiumut missingersuusiornermi aalajangerneqartarpoq.

Selskabip akileraarutaat 2018-imi 15,0 mio. koruunit missaanniipput, siusinnerusukkullu selskabit akileraarutaannik utertitsinermi kommunip figunikuusaanik 1 mio. koruunit missaannik appartinneqarnikuulluni. Selskabit akileraarutaat 2014-imit 2017 ilanngullugu qaffakkiartuinnarsimavoq.

Nalinginnaasumik tapiissutit/ataatsimut tapiissutit 2014-imi 333,6 mio. koruuniupput, 2018-imilu 397,2 mio. koruuniullutik. Aningaasanut Inatsisip akuersissutigineqarneranut atatillugu tusarliunneqartartut malillugit, nalinginnaasumik tapiissutit Namminersorlutik Oqartussanit aalajangersarneqartarput.

3 2018-imut naatsorsuutit

3.1 Naatsorsuuserinermi periutsit

Kommunalbestyrelsit, nunaqarfinni aqutsisullu pillugit Inatsisartut inatsisaat kiisalu nalunaarutit peqqussutillu atuuttut naapertorlugit kommunimi naatsorsuutit saqqummiunneqartarput. Aningaasartuuteqartarneq tunngavigalugu naatsorsuutit ilusilersorneqarput. Qeqqata Kommuniani aningaasaliissutinik aqutsineq qitiusumik ingerlanneqarpoq. Imaappoq, kommunalbestyrelsip atuiffinnut ataasiakkaanut aningaasaliissutaasut nalunaarutigisarpai, aningaasartuutaanngitsumillu atuiffimmiit atuiffimmut nuutsinerit aatsaat Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliami aalajangiisoqarneratigut pisinnaasarlutik. Immikkut aningaasaliissutinik karsimiittuutinik ilorraap tungaanut illuatungaanullu nikisitsisoqassatillugu, taakku Kommunalbestyrelsimut saqqummiunneqartussaapput. Suliffeqarfiit marluk namminersornerusumik missingersuutitigut akisussaaffeqarput. Tamatuma kingunerisaanik missingersuutitigut killiliussat iluini ingerlatsinermut atuiffiit namminneq isumagisinnaavaat.

Suliffeqarfiit taakku marluk killiliussatigut aqunneqartut ukuupput

- Sisimiut Katersugaasiviat
- Sunngiffimmi ornittagaq Naasoq

3.2 Tamakkiisumik naatsorsuutit

Qeqqata kommuniata naatsorsuutai tamakkiisuupput. Tamanna ima paasineqassaaq, naatsorsuutini ingerlatsineq, sanaartorneq aningaasaliissuteqarfiillu tamarmik ilaatinneqartut. Naatsorsuutit takussutissianik nalunaarusianillu arlalinnik ilaqarput, taakkulu tulliuttunut tunngavilersuutaasarlutik

- Naatsorsuutit missingersuutitut sanilliullugit nalilersorneqarnerini,
- Naatsorsuuserinermi nukinnik atuinermik nalunaarsuusiormi,
- Oqimaaqatigiissitsinermi kiisalu
- Kommunip aningaasaqarnikkut inissisimaneranik nalilersuinermi.

Isertitatigut aningaasartuutitigullu piffissaliussat

Isertitat aningaasartuutillu akilerneqarnerat apeqqutaatinnagu, ukiumi atuiffiusumi naatsorsuusiormi tunngatinneqartarput. Taamaattumik aningaasartuutit ukiumi pisiap figuneranut kiffartuussinerulluunniit pineranut tunngatinneqartarpoq. Isertitat ukiumut aningaasatigut atuisinnaanermik pisinnaatitaaffinngortumut tunngatinneqartarput.

3.2.1 Naatsorsuutit inernerat

Atuiffik	Atuiffeqarfik	Missingersu utit	Tapiissutit	Nuutat	Aningaasalii ssutit	Atuineq	Sinneruttut	Atuineq
1	Allaffissornermut tunngasut ¹	107,799	0	89	107,888	103,792	4,096	96.2%
2	Teknikki	41,282	107	1,442	42,831	42,882	-51	100.1%
3	Suliffissaqartitsiniarnermut Inuutissarsionermullu tunngasut	27,662	0	0	27,662	26,286	1,376	95.0%
4	Ilaqutariinnermut tunngasut	233,063	17,127	1,973	252,163	240,677	11,486	95.4%
5	Ilinniartitaaneq kulturilu	232,293	694	-89	232,898	233,214	-316	100.1%
6	Pilersuiviit ²	3,744	0	558	4,302	4,570	-268	106.2%
Ingerlatsinermi aningaasartuutit katillugit		645,843	17,928	3,973	667,744	651,421	16,323	97.6%
70	Allat sullissinerinut tunngatillugu sanaartorneq	26,975	19,343	0	46,318	30,194	16,124	65.2%
71	Sanaartukkanik suliassat allaffeqarfimmut tunngasut	3,728	742	0	4,470	2,913		
72	Teknikkimut tunngasuni sanaartornermut aningaasartuutit	39,999	31,026	-2,264	68,761	32,823	35,938	47.7%
73	Suliffissaqartitsiniarnermut inuutissarsiutinullu tunngatillugu sanaartorneq	500	117	0	617	816	-199	132.3%
74	Ilaqutariinnermut tunngatillugu sanaartorneq	10,000	1,883	0	11,883	499	11,384	4.2%
75	Ilinniartitaanermit kulturimullu tunngatillugu sanaartorneq	43,300	29,940	0	73,240	23,143	50,097	31.6%
76	Pilersuivinnut tunngatillugu sanaartorneq	5,500	1,615	0	7,115	5,318	1,797	74.7%
77	Allat sullissinerinut tunngatillugu sanaartorneq	8,500	14,104	264	22,868	1,298	21,570	5.7%
Sanaartornermut tunngasut		138,502	98,770	-2,000	235,272	97,004	138,268	41.2%
Sanaartornermut tunngasut ilanngullugit ingerlatsinermi aningaasartuutit katillugit		784,345	116,698	1,973	903,016	748,425	154,591	82.9%
80	Inuit isertitaannit akileraarutit	-383,396	-26,604	0	-410,000	-406,316	-3,684	99.1%
81	Selskabit akileraarutaat	-4,000	0	0	-4,000	-15,011	11,011	375.3%
83	Nalinginnaasumik tapiissutit	-386,698	0	-10,472	-397,170	-397,170	0	100.0%
85	Erniat, aningaasaatinut iluanaarutit kiisalu aningaasat naliinut annaasat iluanaarutillu	-11,197	3,420	0	-7,777	-9,658	1,881	124.2%
86	Isertitat allat	-4,600	0	0	-4,600	-1,826	-2,774	39.7%
88	Isumakkeerinnissutit/nalikipillinerit	1,100	0	0	1,100	1,076	24	97.8%
Isertitat katillugit		-788,791	-23,184	-10,472	-822,447	-828,905	6,458	100.8%
Angusat katillugit		-4,446	93,514	-8,499	80,569	-80,481		

Aningaasat 1000 koruuninggorlugit. Kisitsisit (-) tallit isertitaapput / Kisitsisit (+) tallit aningaasartuutaapput.

(1) 2018-imi qinikkanut aningaasartuutit 8,01 mio. koruuniupput.

(2) Pilersuinnermut tunngasut aningaasartaat tullinguuttut katifigaapput (1.000 kr.)

Ukioq	2018
Ingerlatsinermi aningaasartuutit	24.932
Tunisinermit isertitat, akiliutit, utertitat il.il.	-20.363
Ingerlatsinermi aningaasartuutit ilanngaattissat peereerlugit	4.569

Naatsorsuutit allattorsimaffiat aningaasaliissuteqarnermi naatsorsuutit inernerinik takussutissiivoq. Inaarutaasumik naatsorsuutit ukiumut missingersuutini aningaasaliiffiusunik, ukiullu ingerlanerani tapiissutigineqartunik allattorsimaffiit ataqatigiisitsinissamik periarfissiipput.

3.2.2 Oqimaqqatigiissitsineq

	Ukiup aallartinnerani	Ukiup naanerani	
Ukiup aallartinnerani aningaasaatit			
Tigoriaannaat	93,972		
Aningaaserivimmiittuutit	157,678,625		
Pigisat nalillit kaaviiartit	<u>238,680</u>		158,011,277
Piffissap sivikitsup iluani tigusassaallutik kommunimut akiitsut	128,976,994	121,241,256	7,735,738
Piffissap sivirusup iluani tigusassaallutik kommunimut akiitsut	105,490,664	105,423,848	66,816
Kommunip taarsigassarsiarititai			
Piginneqataassutsit	37,480	37,480	0
Qularnaveequsiissutit	27,380,524	28,327,293	-946,769
Fondit legatillu	904,806	901,867	2,939
2017-imut akiliussigallarnerit	<u>17,974,408</u>	<u>5,052,114</u>	<u>12,922,294</u>
Piffissami sivikitsumi sivirusumilu pigisanit nalilinnit aningaasaatit			19,781,018
Piffissap sivikitsup iluani akiligassaallutik akiitsut			
akiligassaallutik akiitsut tamalaat	-34,744,999	-31,333,747	-3,411,253
Qularnaveequsiissutit	-29,225,538	-30,146,346	920,808
Fondinut legatinullu aningaasaatit	-904,806	-901,867	-2,939
Akiliussisussamaataatit, qularnaveequsiissutit il.il.	-9,185,393		-9,185,393
Nammineq aningaasaatinut iluar	<u>9,185,393</u>		<u>9,185,393</u>
Ukiumi ingerlatsinermi angusat			80,481,973
Ukiup naanerani aningaasaatit			<u>255,780,884</u>
Ukiup naanerani aningaasaatit			
Aningaaserivimmiittuutit		175,584,904	
Pappiaqqat nalillit		80,175,023	
Tigoriaannaat		20,958	255,780,884

Aningaasaatit uninngasuutit nikerarnerat ilanngullugit aningaasaatit tigoriaannaat ukiup ingerlanerani qanoq nikerarsimanersut, "Ukiup ingerlanerani aningaasaatit tigooriaannaat" takutippaat.

3.2.3 Oqaaseqaatit:

Aningaasaatit tigoriaannaat tullinnguuttunik imaqarput:

Aningaasaatit tigoriaannaat (kontantit) 20.958 koruuniupput. Aningaaserivimmiittuutitat 175,6 mio. koruuniupput, Grønlandsbankenimi Obligationit 79,9 mio. koruuniupput, GrønlandsBankimilu aktiaatit 153.000 koruuniullutik. Aningaasaatit tigoriaannaat 2018-imi 97,8 mio. koruuninik qaffariaateqarput.

Piffissap sivikitsup iluani tigusassaallutik kommunimut akiitsut:

Innuttaasut, selskabit pisortaqarfiillu allat akiligassaat 7,7 mio. koruuninik appariaateqarput.

Piffissap sivikitsup iluani akiligassaallutik akiitsut:

Namminersorlutik Oqartussanut, illullu avataani immikkoortortanut teknikkikkut akiliussigallarnerit 2018-imi 3,4 mio. koruuninik appariaateqarput.

Piffissap sivisuup iluani tigusassaallutik kommunimut akiitsut:

Ilaatigut qulamaveeqqusiusaarluni taarsigassarsianit siusinaartumik akiliinissamat periarfissamik illuutillit atuisimanagerisigut, 20-20-60 aqutigalugu sanaartornermut aamma piginneqatigiilluni inissialioqatigiinnianut attartortitsinerit 2018-imi 67 t.koruuninik appariaateqarput.

Piffissap sivisuup iluani akiligassaallutik akiitsut:

Qeqqata Kommunia piffissami sivisuumi akilersugassaminik akiitsoqanngilaq.

Nammineq aningaasaatit:

Ilaatigut ukiumi 80,4 mio. koruuninik angusaqarnikkut, kommunip aningaasaatai 89,7 mio. koruuninik qaffariarput.

3.2.4 Qularnaveeqqusiissutit pisussaaffinguussinnaasullu kiisalu erniaqanngitsunik taarsersugassaannngitsunillu taarsigassarsisitsinerit

31.12.2018-imi oqimaaqatigiissitsineq		
Qularnaveeqqusiissutitigut pisussaaffiit	Ukiup aallartinnerani	Ukiup naanerani
Sisimiut TV	390,000	335,981
Sisimiut Timersortarfiat	740,000	4,740,847
Sisimiut Katersortarfiat	1,270,229	1,159,030
Maniitsumi Timersortarfik	0	635,000
Arctic Circle Race	100,000	0
Pisinnaatitaassutsit katillugit	2,500,229	6,870,858
Innuuttaasut illuisa aningsaasaliiffiqineqarnissaannut taarsigassarsiarititat		
Piginneqatigiilluni inissialiorneq, Manitsoq	15,757,829	23,636,579
Piginneqatigiilluni inissialiorneq, Sisimiut	38,802,048	40,678,922
Sisimiut Katersortarfiat	318,656	318,656
Akit nikerarnerinut qularnaveeqqusiussaarluni taarsigassarsinermit allagartaq	38,284	
Taarsigassarsisitsissutini qularnaveeqqusiissutaatitaasut	54,916,817	64,634,157

Ukiuq naatsorsuuseriffiup aallartinneranik naaneraniillu nalunaaqqutsiilluni, qularnaveeqqutit kommunimit tunniunneqartut allattorsimaffimmi annertussusaat, taamatullu kikkut attartortitsisuunersut kinalu qularnaveeqqusiivigineqarsimasoq takutinneqarput.

Pisinnaatitaassutsinit tassaapput, ingerlatsinermi imaluunniit sanaartornermi tapiissutit, tassanili kommuni qularnaveeqqusiussaarluni taarsigassarsinermit allagartaq assigisaanilluunniit qularnaveeqqummik tigummiartuulluni, siunertamut aningsaasaliissutit piffissaliunneqartumi taamaatinneqarpata, kommuni tapiissutimik utertitsisoqarnissaanik pisinnaatitaaffeqartoq.

3.2.5 Ingerlatsinermi aningsaasat nuutsinneqartussatut qinnutigineqartut

Ingerlatsinikkut aningsaasaliissutit ukiup tullissaanut (2018) aningsaasaliissutigeqqinneqarnissaanut qinnutigineqartut takussutissiami takutinneqarput. Aqutsinermi inatsimmi aningsaasaliissuteqarnissami maleruagassani allassimavoq, ingerlatsinermut aningsaasaliissutit ukiumut ataasiartumik aningsaasaliissutaasartut, ukiullu naatsorsuuteqarfiusup

naanerani atorunnaartarlutik. Suliffeqarfiit missingersuutiminnik namminneq aqutsisunut isumaqatigiissut naapertorlugu, ukiumi naatsorsuuteqarfiusumi sinneqartoorutitik imaluunniit amigartoorutitik nuussisarneq ingerlanneqartarpoq.

Sullivinni siammarsaaffiusuniit nuutassat. Ingerlatsineq akissarsiat aserfallatsaaliinerlu ilanngunnagit		Beløb
Sisimiut Katersugaasiviat	Konto 56-02-10-90-01	175,000
Sunngiffimmi sammissassaqtitsivik Naasoq	Konto 50-04-11-90-01	80,000
Katillugit		255,000

3.2.6 Sanaartornermi pilersaarutit ukiumoortumik 2018-imi nalunaarsorneqarneri

Teknikkimut, Aatsitassanut Avatangiisinullu allaffeqarfimmit takussutissiap, sanaartukkat ukiut arlallit ingerlanneqartut killiffii takutippai. Sanaartukkani tamani missingersuutaasunut sanilliullugit atukkat kiisalu sanaartornerup naammassineqarnissaanut aningaasaliissutit sinneruttut nuunneqartut takutinneqarput.

Teknikkimut Avatangiisinullu ataatsimiititaliap Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliamut innersuussutigini kuuaa, 2018-imut missingersuutitigut sanaartortitsinermi aningaasaliissutit atunngitsuukkat katillugit 88.725.000 koruuniusut, 2019-imut missingersuutinut nuutsinneqassasut.

Atuiffik nr.	Atuiffiup taaguutaa	Sinneruttut, Kr	Oqaaseqaat
	Sisimiut		
70-02-10	Nutarterineq B-1280 Artek	-84	naammassereerpoq
70-20-10	Inisianik nutarterineq	95	aningaasat sinneruttut aalajangersimasumut aalajangiiffineqanngillat
71-02-xx	Allaffeqarfinnik nutarterineq	-2,572	naammassereerpoq, B-902-mi kommunip allaffiani inaarsagassat amigataapput
71-08-10	B-904 Qilalugaa Oquijaaneq	-51	naammassereerpoq
72-01-11	Asfaltiorfik Sisimiut	-24	naammassereerpoq atulereertunilu, sanaartornemi naatsorsuutit suliarineqareerput
72-02-xx	Teknikkikkut illuutiniq nutarterineq	-353	naammassereerpoq
72-06-10	Illoqarfimmi takujuminaarsaaneq Sisimiut	-21	Qullersuami qulleeqqanut juulterpaluttunut tapiissutissat tunniuteerput
72-39-11	Qatsertuasivimmi pitsanngorsaaneq, matorsuit	-54	naammassereerpoq
72-58-xx	Maskinanik bilinilu pisineq	7	naammassereerpoq
73-02-xx	Suliffisarsiuussisarfiup illutaanik nutarterineq	-592	naammassereerpoq
74-02-xx	Illoqarinnemut Immikkoortortap illutaanik nutarterineq	444	naammassereerpoq
75-02-xx	Ilinniartitaanemut Immikkoortortap illutaanik nutarterineq	-2,830	naammassereerpoq
75-04-10	B1844 Kanaartap qalipannera	24	naammassereerpoq
75-06-xx	Meeqqanun inuusuttunullu silami atugassariffiat	-121	naammassereerpoq
75-11-10	B-46 Eqqumiitsuliorlut sannaviat, igaffik, matu	63	naammassereerpoq
75-12-10	B-1495 Nuniaffik kuuffissuup aqquata	118	suliarineqarpoq, 2019-imut agguaatassanit sinneri akilimeqassapput
75-82-10	Vuggestue Nuka, qaliata nutarterinera	296	naammassereerpoq
76-06-10	Avatangisinut tapiissutit 2018	-48	naammassereerpoq, akilereertunilu
76-11-10	Uuliamut ikullaat Sisimiut	-338	naammassereerpoq, atulereertunilu
76-12-xx	Avatangisinik pitsanngorsaanisamut agguataagassiat, nunaqarfinni eqqakkat	-85	naammassereerpoq
	Maniitsoq		
70-02-20	Illuutiniq nutarterineq	291	aningaasat sinneruttut aalajangersimasumut aalajangiiffineqanngillat
70-50-21	Utoqqamut inisiat 12 Maniitsoq	-90	Sanaartomeq naammassereerpoq, init atulereerput
72-00-21	Asfaltiorfimmi aqutsissut nutaq	-379	Naammassereerpoq, Aqutsisua ikkuteerpoq.
75-06-20	Fitness Maniitsoq	-245	naammassereerpoq, ukiup tulliani agguaatassanit sinnera akilimeqassaaq
75-06-22	Pinnugartarfiit Maniitsoq	100	naammassereerpoq, ukiup tulliani agguaatassanit sinnera akilimeqassaaq
75-06-60	Kangaamiut	-60	naammassereerpoq, ukiup tulliani agguaatassanit sinnera akilimeqassaaq
75-06-61	Pinnugamemi netriit	100	naammassereerpoq, ukiup tulliani agguaatassanit sinnera akilimeqassaaq
75-06-70	Napasoaq	-2	naammassereerpoq, ukiup tulliani agguaatassanit sinnera akilimeqassaaq
75-06-80	Atammik	-192	naammassereerpoq, ukiup tulliani agguaatassanit sinnera akilimeqassaaq
75-06-81	Silami m'alit	20	naammassereerpoq, ukiup tulliani agguaatassanit sinnera akilimeqassaaq
76-12-20	Avatangisinu tapiissutinut aningaasaleeqataassutit	282	naammassereerpoq, ukiup tulliani agguaatassanit sinnera akilimeqassaaq
76-12-21	Nunaqarfinni eqqakkanik piiaaneq	150	naammassereerpoq, ukiup tulliani agguaatassanit sinnera akilimeqassaaq
	Kangerlussuaq		
70-62-33	Illut sanaartugassat pingasut, Kangerlussuaq, 2016	-252	naammassereerpoq atulereertunilu, sanaartornemi naatsorsuutit suliarineqareerput
70-62-34	Illut sanaartugassat pingasut, Kangerlussuaq, 2017	-1,833	naammassereerpoq atulereertunilu, sanaartornemi naatsorsuutit suliarineqareerput
	Sarfannuguit		
70-62-40	Illorput 2100 Sarfannuguit	950	naammassereerpoq atulereertunilu, sanaartornemi naatsorsuutit suliarineqareerput
75-09-40	B-1824 Sarfannugani meeqqarivik, silataata qalipannera	162	naammassereerpoq
76-43-40	Eqqakkanik assartuineq, Sarfannuguit, misiliut	-16	naammassereerpoq
	Hilleq		
70-62-50	Illorput 2100 Hilleq	-520	naammassereerpoq atulereertunilu, sanaartornemi naatsorsuutit suliarineqareerput
	Kangaamiut		
72-03-60	Majorallaat	69	Umiatsiaaqqarivimmut majorallak nutaaq naammassereerpoq.
	Atammik		
70-62-81	Illu sanaartugassaaq Atammik	-305	Illu naammassereerpoq, Kommunip allaffiat atorpoq.
75-71-80	Meeqqarivik nutaq	22	Meeqqarivik naammassereerpoq
	Ataatsimut		
70-02-00	Illunik nutarterinissamut agguaatassat, ataatsimut	8,754	Immikkoortortat nutarterinissamut atuiffinit ataasiakkaanit 02-xx naammassereerpoq
72-06-00	Illoqarfimmik takujuminaarsaaneq, ataatsimut	785	naammassereerpoq, ukiup tulliani agguaatassanit sinnera akilimeqassaaq
75-06-00	Meeqqanun inuusuttunullu silami atugassariffianut agguaatassat	2,009	naammassereerpoq, ukiup tulliani agguaatassanit sinnera akilimeqassaaq
75-14-00	Tupersuaq nipilersomermik festivaalinut	-1	pisiarereerpoq, naammassereerpoq
76-12-00	Avatangisinik pitsanngorsaanisamut agguaatassat, nunaqarfinni eqqakkat	187	naammassereerpoq, ukiup tulliani agguaatassanit sinnera akilimeqassaaq
	Sum IKKE-overført Qeqqata Kommune	3,860	
	Sum Overført Qeqqata Kommune	134,411	
	Qeqqata Kommunian katillugit	138,271	

3.2.7 Sulisoqarnikkut takussutissiaq

Atuiffik	Immikkoortortaq	2016		2017		2018	
		Missinger	Naatsor.	Missing.	Naatsor.	Missing.	Naatsor.
		Sulisut amerlassusili gaanerat	Sulisut amerlassusili gaanerat	Sulisut amerlassusili gaanerat	Sulisut amerlassusili gaanerat	Sulisut amerlassusili gaanerat	Sulisut amerlassusili gaanerat
Atuiffik 1	Allaffissorpeq	160	148	160	148	160	152
Atuiffik 2	Teknikki	147	133	147	139	146	135
Atuiffik 3	Suliffissaqartitsiniarnermut Inuutissarsiornermullu tunngasut	57	29	57	57	79	50
Atuiffik 4	Ilaqutariinnermut tunngasut	320	286	331	308	318	306
Atuiffik 5	Ilinniartitaaneq kulturilu	604	530	554	530	554	530
Atuiffik 6	Pilersuviit	6	24	25	25	25	24
Atuiffik 7	Sanaartornermut tunngasut						
Katillugit		1,294	1,150	1,274	1,207	1,282	1,197

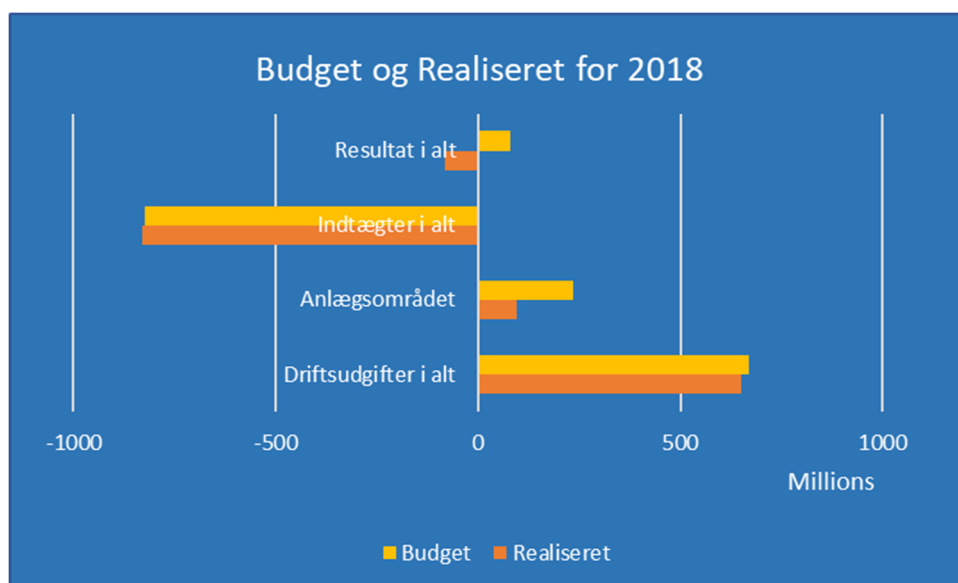
Atuiffiup pilersaarusiorneqarnera akuerisaasoq naapertorlugu, piffissami ilivitsumi atorfinni sulisunik atuinnermut tunngaviit, Sulisoqarnermut takussutissiap takutisallugu siunertaraa.

3.2.8 Sanaartortitsinermini aningaasaliissutit ilanngunnagit lsertitat Aningaasartuutillu

Kommuni suliffeqarfinnut nallersuutissagaanni, naatsorsuutit missingersuutillu allaanerumik suliarineqartarput. Sanaartortitsinissamut aningaasaliissutit qanoq suliarineqartarnerat matumani allaanerussutaavoq. Kommunimi sanaartornermi aningaasaliissutit naatsorsuutit inernerinut nalunaarsorneqartarput, suliffeqarfinnili agguataarlugu akiligassatut nalunaarsorneqartarluni. Illuatungaani kommuni sanaartortitsinermini, nalinginnaasumik illunik, naleerutsitsineq ajorpoq, suliffeqarfilli ukiut tamaasa aningaasartuutit nalunaarsortariaqartarpai, sanaartornermini procentimik aalajangersimasumik ukioq naatsorsuuseriffiusumi naleerutsitsisararluni.

Sanaartornermi aningaasartuutit toqqaannartumik aningaasartuutigineqarpata, missingersuutit "sanaartornermilu aningaasaliissutit", naatsorsuutitigut angusanut toqqaannartumik nikingalersitsissaaq.

Qeqqata Kommuniani ukiuni kingullerni taamatut ingerlasoqarsimavoq.

Sanaartortitsinissami aningaasaliissutit atunngitsuukkat 2018-ip aallartisimalernerani nuunneqartariaqarnissaat pillugu missiliuigatta, 2018-imut missingersuutini aningaasartuutit 80,6 mio. koruuninik sinnerlugit missingersuusiarineqarsimapput. 2017-imit 2018-imut nuunneqartut 88,7 mio. koruuniupput.

Qeqqata Kommunia 2018-imi ingerlatsinermi 177 mio. koruuninik sinneqartoorpoq. Taakkunanga sanaartortitsinissamut aningaasaliissutinit 97 mio. koruunit ilanngaatigineqassapput, ukiumilu angusaq 80 mio. koruunit missarluinnaaniilerluni. Sanaartortitsinissamut missingersuutit 2019-imut nuunneqartussat 134,4 mio. koruuninut naatsorsorneqarput.

4 Akuersissuteqarneq Kukkunersiuuisuniillu atsiorderit

Ukioq naatsorsuusiordiusumi 2018-imi Qeqqata Kommunianut naatsorsuutaagallartut, kommunalbestyrelsip ullormi tulliuttumi ataatsimiinnerani akuersissutigineqarallarpur:

25. april 2019

Malik Berthelsen
Borgmesteri

Paneeraq Olsen
Kommunimi pisortaaneq

.....2019

Kukkunersiuuisut sumulluunniit attaveqanngitsut uppenarsaasiinerat

Ukioq naatsorsuusiordiusumi 2018-imi Qeqqata kommuniata naatsorsuutaat, kommunalbestyrelsip ullormi tulliuttumi ataatsimiinnerani inaarutaasumik akuersissutigineqarput:

.....2019

Malik Berthelsen
Borgmesteri

Paneeraq Olsen
Kommunimi pisortaaneq